

FINANSMINISTERIET

Aftaler om den kommunale og regionale økonomi for 2012

Juni 2011

Aftaler om den kommunale og regionale økonomi for 2012

Juni 2011

Aftaler om den kommunale og regionale økonomi for 2012
Juni 2011

I tabeller kan afrunding medføre,
at tallene ikke summer til totalen.

Publikationen kan bestilles eller afhentes hos:

Rosendahls – Schultz Distribution
Herstedvang 10,
2620 Albertslund
T 43 22 73 00
F 43 63 19 69
E Distribution@rosendahls-schultzgrafisk.dk
www.rosendahls-schultzgrafisk.dk

Henvendelse om publikationen
kan i øvrigt ske til:
Finansministeriet
Center for kommuneøkonomi, styring og socialområdet
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
T 33 92 33 33

Omslag: BGRAPHIC
Tryk: Rosendahls – Schultz Grafisk
Oplag: 1.500
Pris: 75 kr. inkl. moms
ISBN: 978-87-7856-987-5

Elektronik Publikation:
ISBN: 978-87-7856-988-2

Publikationen kan hentes på
Finansministeriets hjemmeside:
www.fm.dk

Trykt af Schultz Grafisk, som har licens til brug af svanemærket,
er ISO 14001 miljøcertificeret og ISO 9002 kvalitetscertificeret.

Indhold

Indledning.....	5
Aftale om kommunernes økonomi for 2012.....	11
Aftale om regionernes økonomi for 2012.....	39
Bloktilskudsaktstykket for 2012.....	61

Indledning

Regeringen indgik den 2. og 4. juni 2011 aftaler med henholdsvis Danske Regioner og KL om regionernes og kommunernes økonomi for 2012.

Hovedtallene for regions- og kommuneaftalerne fremgår af *tabel 1*:

Tabel 1

Aftalte serviceudgifter i regioner og kommuner i 2011

Mio. kr., 2012-pl	Regioner		Kommuner
	Sundhed	Regional udvikling	
Udgangspunkt for aftalerne	91.842	2.920	247.811 ¹⁾
Regionerne			
Sygehuse	1.255		
- Realløft til aktivitet	650		
- Løft af aktivitet	1.300		
- Produktivitetsforbedring på 2 pct.	-1.300		
- Øvrige sygehusudgifter, herunder sygehusmedicin	605		
Sygesikring	245		
- Praksissektoren	200		
- Medicin	45		
Kommunerne			
Prioritering af borgernær service			1.284
Frigjorte ressourcer - <i>gensidighedsaftalen</i>			-534
Frigjorte ressourcer - <i>administration</i>			-750

¹⁾ Inkl. aktivitetsafhængig medfinansiering af det regionale sundhedsvæsen, *jf. aftalen om regionernes økonomi for 2012*.

Regionerne

Med aftalen løftes aktiviteten på sygehusområdet i 2012 med 3 pct. Det realiseres gennem et realløft på 650 mio. kr. og produktivetsforbedringer på 2 pct. Herudover tilføres sygehusområdet godt 600 mio. kr. i 2012 til øvrige udgifter, herunder udgifter til ny sygehusmedicin. Praksisområdet tilføres 200 mio. kr. og der afsættes 45 mio. kr. som løft til sygehusmedicin i 2012 i forhold til forventet udgiftsniveau i 2011.

Regeringen og Danske Regioner er med aftalen enige om, at indsatsen for at anvende ressourcerne på sundhedsområdet på den bedst mulige måde skal forstærkes. Aftalen indebærer bl.a., at regionerne reducerer den regionale administration med 2½ pct. i 2012 og 5 pct. i 2013 svarende til knap 160 mio. kr. ift. 2010-niveauet. Samtidig frigøres der i regionerne 1 mia.kr. frem mod 2015 i forhold til 2009-udgiftsniveauet via mere effektivt vareindkøb og logistik.

Der er i 2012 aftalt et anlægsniveau (brutto) på 3.300 mio. kr. på sundhedsområdet. Heraf hensættes ved deponering i regionerne 1.022 mio. kr. (12-pl) til finansiering af projekter med kvalitetsfundsstøtte, 300 mio. kr. tilvejebringes via en låne- og deponeringsfritagelsespulje bl.a. med henblik på fremme af OPP, og 50 mio. kr. tilvejebringes fra en central puljen til fællesregionale it-investeringer.

Kommunerne

Med den indgåede aftale kan kommunerne fastholde et uændret udgiftsniveau til den borger-nære service i forhold til aftalen for 2011, idet der tages højde for stigningen i priser og lønninger samt reguleringer i medfør af DUT-princippet. Dermed ligger aftalen inden for rammerne af *Genopretningsaftalen*, og sikrer en ansvarlig udvikling i de offentlige udgifter.

Der er med aftalen sikret fuld finansiering til et anlægsniveau på 15,5 mia. kr., svarende til det aftalte anlægsniveau i 2011. Det indgår i den samlede anlægsramme, at der udmøntes 2 mia. kr. fra Kvalitetsfonden i 2012. Kommunernes investeringsniveau på kvalitetsfundsområderne (dagtilbud, folkeskole og ældreområdet) skal således udgøre mindst 7 mia. kr. i 2012.

Udgangspunktet for fastsættelsen af bloktilskuddet til kommunerne i 2012 er en uændret kommunal skattefastsættelse i 2012 for kommunerne under ét. Med henblik på at imødekomme et mindre antal kommuner, som står overfor særlige økonomiske udfordringer er det aftalt, at den ordinære særtilskudspulje forhøjes ekstraordinært til 550 mio. kr. i 2012.

Aftalen indeholder en række tiltag, som understøtter kommunernes indsats for en bedre resourceudnyttelse og sikrer, at ressourcerne prioriteres bedst muligt.

Regeringen har fremlagt en række nye initiativer inden for blandt andet afbureaukratisering, digitalisering og indkøb. Herudover vil regeringen gennemføre konkrete initiativer på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet, der styrker kommunernes muligheder for at styre og prioritere indsatsen.

Initiativerne frigør mindst 534 mio. kr. i kommunerne i 2012. Dermed har regeringen levet op til sine forpligtelser i forhold til gensidighedsaftalen i 2012. Der er endvidere aftalt nye afbureaukratiseringsinitiativer i forhold til henholdsvis beskæftigelses- og folkeskoleområdet.

Der er herudover enighed om, at der gennem en omstilling og mere effektive arbejdsgange er et potentiale for at reducere den kommunale administration svarende til knap ca. 750 mio. kr. i 2012 og stigende til ca. 1½ mia. kr. i 2013 i forhold til niveauet i 2010.

De frigjorte ressourcer kan anvendes til at prioritere indsatsen på de borgernære områder.

Aftale om kommunernes økonomi for 2012

Aftale om kommunernes økonomi for 2012

---

4. juni 2011

1. Regeringens aftaler om Reformpakken 2020

Dansk økonomi står over for betydelige udfordringer i de kommende år. Tidligere års store overskud på de offentlige finanser er vendt til et underskud, som forventes at blive på ca. 74 mia. kr. i 2011. Det medfører stigende offentlig gæld og øgede rentebetalinger. Samtidig bliver der færre i den arbejdsdygtige alder, og antallet af ældre vil være stigende.

De offentlige finanser skal styrkes for at sikre overholdelse af regeringens mål om balance mellem udgifter og indtægter i 2020. Med *Genopretningsaftalen* fra 2010 har regeringen og Dansk Folkeparti indledt en flerårig indsats, som styrker de offentlige finanser med 24 mia. kr. Regeringen, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre har indgået *Aftale om senere tilbagetrækning*, og regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller har indgået aftale om *To streger under facit*. Aftalerne øger arbejdsudbuddet og sikrer balance på de offentlige finanser i 2020.

Rammen for de kommunale serviceudgifter frem til 2013 blev fastlagt med *Genopretningsaftalen*. Kommunernes udgifter til borgernære velfærdsområder fastholdes således uændret frem til 2013. Dermed kan kommunerne videreføre udgiftsniveauet i kommunernes budgetter for 2010.

Regeringen har i *To streger under facit* tilkendegivet, at der fremsættes lovforslag, som viderefører den delvist individuelle regnskabs sanktion fra 2011. En eventuel sanktion ved overskridelse af de aftalte rammer i budgetterne er som udgangspunkt kollektiv, men udformningen fastlægges først endeligt efter kommunernes budgetvedtagelse.

2. Omstilling og nytænkning inden for de nuværende rammer

Der er i mange kommuner gjort en stor indsats og foretaget svære prioriteringer for at få styr på økonomien. Kommunerne bidrager dermed til genopretningen af den offentlige økonomi og påtager sig et medansvar for at sikre holdbare offentlige finanser.

KL har noteret sig regeringens udgiftspolitiske mål. I forlængelse heraf er det centralt for de kommende års genopretning af den offentlige økonomi, at de af regeringen fastsatte rammer overholdes.

De kommende års begrænsede muligheder for vækst i de offentlige udgifter betyder, at udviklingen af den kommunale service skal ske inden for de nuværende økonomiske rammer. Den demografiske udvikling betyder samtidig, at der vil være flere, der forlader arbejdsmarkedet, end der træder ind på arbejdsmarkedet, hvilket vil reducere arbejdsudbuddet betydeligt. Det stiller samlet set store krav til indretningen af kommunernes opgaveløsning.

Kommunerne har igangsat en omstilling af servicetilbuddene på alle de store opgaveområder. Der gennemføres blandt andet strukturomlægninger og tænkes i nye tilbud og løsninger for borgerne.

Der er enighed om, at kommunerne fortsætter nytænkningen og omstillingen af den kommunale opgaveløsning – både på de borgernære serviceområder og i den kommunale administration. Blandt andet investeringer i moderne velfærdsteknologi, digitalisering af opgaveløsningen og selvbetjeningsløsninger er vigtige veje til, at personaleressourcerne udnyttes bedre, og at der skabes rum til prioritering af den borgernære service. Regeringen vil støtte op om indsatsen i kommunerne ved at arbejde for initiativer, som kan understøtte kommunernes omstilling på de enkelte områder.

3. Kommunernes økonomi for 2012

Rammen for de kommunale serviceudgifter i 2012 tager udgangspunkt i et uændret udgiftsniveau i forhold til aftalen for 2011. Dermed er rammen i overensstemmelse med det spor, der er fastlagt i genopretningsaftalen.

Kommunernes serviceudgifter i 2012 udgør i alt 247,8 mia. kr. Hertil kommer yderligere reguleringer i medfør af DUT-princippet. Kommunernes aktivitetsbestemte medfinansiering af regionernes sundhedsvæsen i 2012 er forudsat til 18,9 mia. kr.

Regeringen og KL er enige om, at der for kommunerne under ét vil være balance i den kommunale økonomi i 2012 med nedenstående forudsætninger.

Tabel 1
Balance for kommunerne i 2012

Mio. kr., 2012-pl	Aftale
Serviceudgifter, netto	247.811
Overførsler	59.628
Udgifter til forsikrede ledige mv.	14.078
Bruttoanlæg (ekskl. ældreboliger)	15.466
Øvrige udgifter	2.922
Udgifter i alt	339.905
Skatteindtægter	-234.697
Bloktilskud mv.	-72.194
Balancetilskud	-12.320
- Heraf betinget balancetilskud	-3.000
Beskæftigelsestilskud	-14.078
Øvrige indtægter	-6.615
Indtægter i alt	-339.905
Balance	0

Med henblik på at sikre balance mellem de samlede kommunale udgifter og indtægter for kommunerne under ét er der fastsat et balancetilskud på 12.320 mio. kr. i 2012. Heraf er 3 mia. kr. betinget af kommunernes aftaleoverholdelse i budget og regnskab.

Udgangspunktet for fastsættelsen af bloktilskuddet til kommunerne i 2012 er en uændret kommunal skattefastsættelse i 2012 for kommunerne under ét.

Kommuner med særlige økonomiske udfordringer

Et mindre antal kommuner står overfor særlige økonomiske udfordringer. Med henblik på at imødekomme disse kommuner er der enighed om, at den ordinære særtilskudspulje forhøjes ekstraordinært til 550 mio. kr. i 2012. Forhøjelsen af særtilskudspuljen finansieres af bloktilskuddet.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet vil i forbindelse med fordelingen af særtilskud nærmere angive de kriterier og hensyn, der lægges til grund ved fordelingen, således at der er klarhed om forudsætningerne for fordelingen.

Efterreguleringen af selvbudgetteringen i 2009 betyder, at 19 kommuner skal tilbagebetale i alt 1,6 mia. kr. i 2012. I lyset af de særlige forhold omkring dette, vil regeringen søge tilslutning til, at efterreguleringen nedjusteres med 300 mio. kr. Samtidig afsættes en lånepulje på

300 mio. kr., der fordeles efter ansøgning blandt kommuner med en ekstraordinær efterregulering sammenholdt med den likviditetsmæssige situation i kommunen.

Regeringen har tilkendegivet, at den i forlængelse af arbejdet i Finansieringsudvalget agter at fremlægge forslag til justering af udligningssystemet med virkning fra 2013. Justeringerne skal blandt andet ses i lyset af omlægningen af beskæftigelsesindsatsen samt den kommunale medfinansiering af sundhedsområdet.

Anlæg

Som led i den generelle tilpasning af økonomien skal anlægsniveauet i kommunerne i 2012 tilbage på et mere normalt niveau. Regeringen og KL er på den baggrund enige om, at der med aftalen er sikret fuld finansiering til et anlægsniveau på 15,5 mia. kr. eksklusive kommunalt ejede ældreboliger.

Kommunerne har i 2010 i lighed med tidligere år realiseret anlægsindtægter, der ligger væsentligt over det forudsatte niveau ved fastsættelsen af bloktilskuddet for 2010. Der er enighed om fremadrettet at justere det forudsatte niveau for anlægsindtægterne til 5,7 mia. kr., så det i højere grad svarer til de faktisk realiserede indtægter.

I 2012 udmøntes 2 mia. kr. fra Kvalitetsfonden. Kommunernes investeringsniveau på kvalitetsfundsområderne udgør således mindst 7 mia. kr. i 2012. Der afsættes en lånepulje på 600 mio. kr., herunder til kvalitetsfundsprojekter og it-investeringer. Lånepuljen målrettes primært kommuner i en økonomisk og likviditetsmæssig vanskelig situation.

De kommunale regnskaber for 2009 og 2010 viser, at kommunerne ikke har leveret det aftalte løft af investeringerne på kvalitetsfundsområderne. Regeringen og KL tillægger det stor vægt, at kommunerne realiserer det aftalte løft af investeringerne, og der er enighed om, at kommunerne skal prioritere dette.

Regeringen og KL er enige om at drøfte status for kommunernes investeringer på kvalitetsfundsområderne i forbindelse med budgetlægningen for 2012.

Overførsler

Det er forudsat i aftalen, at kommunernes overførselsudgifter vil udgøre 59,6 mia. kr. i 2012, og at kommunernes udgifter til forsørgelse og aktivering af forsikrede ledige mv. vil udgøre 14,1 mia. kr. i 2012.

Regeringen og KL er enige om, at der foretages en midtvejsvurdering af skønnene for udgifterne til indkomstoverførsler i 2012. I tilfælde af væsentlige ændringer i skønnet for udgifterne til indkomstoverførsler sammenholdt med de øvrige forudsætninger for aftalen kan der være behov for at neutralisere dette i den indgåede aftale.

Regeringen og KL er enige om, at kommunernes aktive indsats kan påvirke størrelsen af indkomstoverførslerne.

Styrket økonomistyring

Regeringen har igangsat et tværoffentligt projekt, der skal sikre en bedre økonomistyring i hele den offentlige sektor. En tæt og løbende opfølgning på den økonomiske udvikling er en forudsætning for at identificere eventuelle økonomiske ubalancer, og for at ledelserne i tide kan foretage de nødvendige budgettilpasninger og omprioriteringer. Projektet vil blandt andet fokusere på budgetgrundlag og -processer, controlling og ledelsesrapportering samt kobling mellem finansiel styring samt mål- og resultatstyring, som grundlag for en sammenhængende økonomi- og virksomhedsstyring.

Regeringen og KL er enige om, at der behov for en styrket økonomistyring. På den baggrund er parterne enige om at gennemføre et fælles analysearbejde om økonomistyringen i kommunerne.

Øvrige økonomiske forudsætninger

De øvrige økonomiske forudsætninger for den kommunale økonomi i 2012 fremgår af *boks 1*.

Boks 1

Øvrige økonomiske forudsætninger

Bidrag til regionerne

Udgangspunktet for kommunernes grundbidrag på udviklingsområdet for 2011 var 121 kr. pr. indbygger. For 2012 vil pris- og lønregulering indebære, at udgangspunktet for bidragsfastsættelsen vil være et grundbidrag på 123 kr. på udviklingsområdet. Reguleringen er fastsat på basis af et skøn for den regionale pris- og lønudvikling fra 2011-2012 på 1,8 pct. inkl. medicin.

Den kommunale balance i 2012 tager højde for, at der er sammenhæng mellem kommunernes forventede medfinansiering på sundhedsområdet og det aftalte udgiftsniveau for regionerne.

Skatter

Det er ved fastsættelsen af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag i kommunerne lagt til grund, at fremskrivningsprocenten for udskrivningsgrundlaget fra det korrigerede beregningsgrundlag for 2009 til 2012 udgør 10,4 pct.

Der er med virkning fra og med 2003 indført et loft over grundlaget for beregning af grundskyld. Det er forudsat, at reguleringsprocenten ved beregning af loftet for 2012 vil blive fastsat til 4,3 pct.

Pris- og lønudvikling

Der anvendes et skøn for pris- og lønudviklingen for kommunerne fra 2011-2012 for de samlede udgifter inkl. overførsler på 2,4 pct. PL-skønnet for serviceudgifter (ekskl. overførsler) er 2,2 pct. fra 2011-2012, og PL-skønnet for anlægsudgifter er 3,0 pct. fra 2011-2012. Der er endvidere forudsat en satsreguleringsprocent for 2012 på 2,9 pct.

Der er i aftalen forudsat konstant reelt nettobidrag til AER. Ændringer i denne forudsætning vil blive taget op i forbindelse med drøftelserne om kommunernes økonomi for 2013.

4. Bedre ressourceudnyttelse og udvikling af den kommunale service

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne i de kommende år fortsætter indsatsen for at effektivisere den kommunale opgaveløsning og sikre, at ressourcerne udnyttes og prioriteres bedst muligt. Staten bidrager til kommunernes indsats blandt andet i regi af gensidighedsaftalen, via afbureaukratisering, ved forbedrede kommunale styrings- og prioriteringsmuligheder samt ved understøttelse af digitalisering og brug af velfærdsteknologi i den kommunale opgaveløsning.

Samtidig skal kommunerne fortsat udvikle og omstille den kommunale service i lyset af behovet for en bedre udnyttelse af personaleresourcerne og de begrænsede muligheder for vækst i de samlede offentlige udgifter i de kommende år.

Omdrejningspunktet for den fælles indsats mellem regeringen og KL er gensidighedsaftalen, hvor det er aftalt at frigøre ressourcer svarende til 5 mia. kr. i kommunerne fra 2009-2013. Regeringen har forpligtet sig til at fremlægge initiativer, der kan frigøre halvdelen heraf, mens kommunerne skal finde den anden halvdel.

Regeringen har i forlængelse heraf fremlagt en række nye, konkrete initiativer inden for blandt andet afbureaukratisering, digitalisering og indkøb, der i alt frigør 337 mio. kr., *jf. bilag 1*. Hertil kommer sager med stigende profil fra tidligere års aftaler på i alt 156 mio. kr.

Herudover vil regeringen gennemføre en række konkrete initiativer på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet, der styrker kommunernes muligheder for at styre og prioritere indsatsen. Der er enighed om, at regeringen dermed har levet op til sine forpligtelser i forhold til gensidighedsaftalen i 2012, ligesom der er aftalt afbureaukratiseringsinitiativer i forhold til henholdsvis beskæftigelses- og folkeskoleområdet.

Regeringen og KL er enige om medio 2012 at gøre status for kommunernes initiativer for bedre ressourceudnyttelse, herunder udbredelsen af gode eksempler i kommunerne. Der er enighed om i regi af KREVI at indsamle og sætte fokus på de gode eksempler på effektiviseringsresultater i kommunerne.

Afbureaukratisering og frikommuner

I forlængelse af den hidtidige afbureaukratiseringsindsats har regeringen gennemført en række nye forenklingsinitiativer på blandt andet beskæftigelses-, miljø-, undervisnings- og socialområdet. Hertil kommer, at der er givet mere end 300 dispensationer fra statslige regler i regi af udfordringsretten. Kommunerne har frem mod 2013 fortsat mulighed for at udfordre statslige krav og regler, som bremser en bedre opgaveløsning. Regeringen og KL er enige om, at kommunernes erfaringer skal opsamles på en smidig og simpel måde med henblik på at vurdere dispensationernes potentiale til at blive udbredt nationalt.

Med finanslovsaftalen blev der aftalt et forsøg med frikommuner fra 1. januar 2012. Regeringen har udvalgt i alt ni frikommuner. Hensigten med forsøget er at give frikommunerne så vidt lovgivningsmæssige rammer som muligt til at tilrettelægge den borgernære service på nye

måder. Dette skal ske ved at give frihed fra en række statslige regler, proces- og dokumentationskrav. Parterne er enige om, at forsøget skal bidrage til afbureaukratiseringsindsatsen i de enkelte frikommuner og med sigte på den samlede kommunale sektor.

Regeringen og KL er enige om, at der er mulighed for at forenkle reglerne på folkeskoleområdet. Ved at give kommunerne friere rammer til lokal prioritering kan der frigøres ressourcer fra administrative opgaver, som i stedet kan anvendes til at styrke undervisningen til gavn for eleverne.

Der nedsættes en arbejdsgruppe med deltagelse af Undervisningsministeriet, Finansministeriet og KL med henblik på at forenkle reglerne på folkeskoleområdet. Arbejdsgruppen skal gennemgå alle bekendtgørelser og vejledninger på området for unødigt bureaukrati. Arbejdsgruppen fremlægger konkrete forslag til forenklinger april 2012.

Regeringen har i foråret 2011 indgået aftale med et bredt flertal i Folketinget om 44 initiativer på beskæftigelsesområdet, som forenkler regler og arbejdsgange og frigør ressourcer til kerneopgaven med at få ledige i arbejde.

Regeringen og KL er enige om, at der er muligheder for yderligere forenklinger af rammerne for beskæftigelsesindsatsen og rum for et mere individuelt fokus på den enkelte borger i indsatsen.

Der er enighed om, at Beskæftigelsesministeriet inddrager KL og Finansministeriet i forberedelsen af konkrete forslag til yderligere afbureaukratisering og forenkling af indsatsen. Forslagene fremlægges i april 2012. Der tages blandt andet afsæt i forslag modtaget som led i *Væk med bøvlet* kampagnen.

Regeringen og KL er enige om, at afbureaukratisering og forenklinger må tage afsæt i, at den aktive beskæftigelsesindsats er en central forudsætning for høj beskæftigelse og lav ledighed. Der skal blandt andet ses på mulighederne for mere fleksible og individuelle kontaktførelser mellem jobcentre og de ledige samt øget fokus på kvalitet i og resultater af beskæftigelsesindsatsen.

Indkøb

Der er som opfølgning på aftalen om kommunernes økonomi for 2011 gennemført en analyse af det kommunale varekøb. Analysen peger på, at koordinerede, standardiserede og forpligtende indkøb giver billige priser. Dette understøttes af erfaringerne fra statens indkøbsprogram.

Analysen har fokuseret på vareområder, hvor der erfaringsmæssigt er særligt gode muligheder for at effektivisere indkøbet. De udvalgte vareområder udgør et indkøb på ca. 10 mia. kr. årligt. Analysen viser, at der er stor forskel på de priser, som kommunerne køber ind til, og der vurderes på den baggrund at være et effektiviseringspotentiale på 1-2 mia. kr. årligt. Hertil kommer yderligere effektiviseringspotentialer på indkøbsområder, der ikke er omfattet af analysen.

Regeringen og KL enige om følgende konkrete målsætninger for det kommunale indkøb:

- Der etableres frem mod 2015 15 til 20 koordinerede og forpligtende indkøbsaftaler for kommunerne.
- Der etableres senest i første halvår 2012 mindst fire koordinerede og forpligtende indkøbsaftaler. Aftalerne indgås på standardiserbare indkøbsområder, der erfaringsmæssigt har resulteret i store effektiviseringer.
- Inden udgangen af 2012 skal størstedelen af kommunerne have tilsluttet sig de nyetablerede forpligtende indkøbsaftaler.
- Der fastlægges benchmarks i forbindelse med etableringen af de nye koordinerede og forpligtende aftaler med henblik på at dokumentere effektiviseringerne.

Regeringen og KL er i forlængelse af kursskiftet i SKI enige om, at SKI har en vigtig rolle i etableringen af koordinerede og forpligtende indkøbsaftaler for kommunerne. Indtil de fælleskommunale aftaler er etableret, kan kommunerne anvende de statslige indkøbsaftaler.

Der er enighed om i de kommende år at følge op på de konkrete målsætninger.

Ny digitaliseringsstrategi

KL, Danske Regioner og regeringen er enige om en ny fællesoffentlig digitaliseringsstrategi for perioden 2011-2015. Samtidig har kommunerne fastlagt en strategi og handlingsplan, som skal sikre en effektiv prioritering af den fælleskommunale digitale indsats for at omstille og nytænke kommunernes opgaveløsning.

Med den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi er regeringen og KL enige om et ambitiøst, men realiserbart mål om at ansøgninger, indberetninger, breve og al anden skriftlig kommunikation med det offentlige som udgangspunkt skal foregå obligatorisk digitalt i 2015. Regeringen vil søge tilslutning til de relevante lovgivningsmæssige ændringer. Ved i stigende omfang at erstatte papirblanketter med digitale selvbetjeningsløsninger og alene udsende offentlig post via borgerens digitale postkasse kan kommunerne frigøre betydelige ressourcer. For de borgere, som ikke er i stand til at benytte de digitale løsninger, vil kommunerne sikre den nødvendige hjælp og støtte.

Regeringen og KL er desuden enige om at forenkle regler og forbedre kommunernes adgang til data, med henblik på at høste det fulde potentiale ved øget automatisering af sagsbehandlingen, indkøb af fælles it-systemer m.v. Dermed skal digitaliseringsstrategien og en fælles rammearkitektur understøtte en øget konkurrenceudsættelse af de kommunale ydelsesområder, hvor der i dag er monopol på it-understøttelsen.

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne finansierer 40 mio. kr. i 2012 til dækning af kommunernes andel af den nye digitaliseringsstrategi, herunder til finansiering af den fællesoffentlige infrastruktur. Hertil kommer yderligere årlige udgifter på 30 mio. kr. i 2013-2015.

Regeringen og KL er enige om, at der reserveres en pulje fra det kommunale bloktilskud til fælleskommunale it-investeringer på 30 mio. kr. årligt i 2012-2014. Midlerne disponeres efter aftale mellem parterne og på baggrund af en samlet plan for årets fælleskommunale investere-

ringer, herunder under hensyntagen til fællesoffentlige standarder, krav til business cases, tværgående prioritering mv.

Konkurrenceudsættelse

KL noterer sig, at regeringen har indgået *Aftale om Konkurrencepakken*. I aftalen indgår, at der frem mod 2015 skal ske en stigning i kommunernes konkurrenceudsættelse til 31,5 pct., og at de kommuner, som i dag konkurrenceudsætter mindst skal øge konkurrenceudsættelsen mere end de øvrige kommuner.

Det fremgår endvidere af aftalen, at konkurrencen skal styrkes på de områder, hvor der er potentiale. Det skal sikre, at offentlige opgaver løses bedst og billigst. Regeringen og KL er enige om at konkurrenceudsættelse kan anvendes til at opnå en bedre ressourceudnyttelse og kvalitet.

I forlængelse af konkurrencepakken vil regeringen inden udgangen af 2011 fremsætte forslag til understøttelse af øget konkurrenceudsættelse på hjemmehjælpsområdet. Der er enighed om, at KL inddrages i dette arbejde.

Under forudsætning af, at arbejdet muliggør en øget konkurrenceudsættelse på hjemmehjælpsområdet, er regeringen og KL enige om at søge at indgå en ny aftale om konkurrenceudsættelse med det nye og mere ambitiøse mål på 31,5 pct. Når der er gennemført relevante justeringer i forhold til hjemmehjælpsområdet, vil regeringen og KL følge årligt op på udviklingen mod det aftalte mål i 2015.

Der er stor forskel på graden af konkurrenceudsættelse kommunerne imellem. Det indgår derfor som en del af aftalen, at der vil blive opstillet graduerede måltal for grupper af kommuner under ét.

Regeringen og KL er derudover enige om at igangsætte en analyse af, hvordan de kommunale udbud i dag er tilrettelagt.

Med *Aftale om Konkurrencepakken* er der igangsat en række initiativer, der skal understøtte kommunernes arbejde med konkurrenceudsættelse. Regeringen og KL er i den forbindelse enige om, at sagsbehandlingstiderne i Klagenævnet for Udbud skal reduceres. Folketinget har den 1. juni 2011 vedtaget lovforslag om opstramning i Klagenævnet for Udbud. Sagsbehandlingen effektiviseres og målrettes. Der tilføres Klagenævnet flere ressourcer ved at hæve klagegebyret, og der indføres resultatmål for sagsbehandlingstiden for Klagenævnets sekretariat.

Regeringen vil endvidere arbejde for at forenkle EU's udbudsregler, så det bliver nemmere og billigere at gennemføre udbud, ligesom udbudsbekendtgørelsen smidiggøres på en række punkter med virkning fra 1. juli 2011.

Der afsættes i 2012 en deponeringsfritagelsespulje på 100 mio. kr. med henblik på at fremme offentlig-private samarbejdsprojekter.

Velfærdsteknologi

De kommende års demografiske udvikling betyder, at personaleressourcerne skal udnyttes bedre. Måltrettet anvendelse af nye teknologiske løsninger er en vej til dette og indebærer samtidig en række muligheder i forhold til udviklingen af den kommunale service.

Regeringen og KL er enige om at fremme anvendelse af velfærdsteknologi for at sikre en bedre personaleudnyttelse i kommunerne. Regeringen har etableret Fonden for Velfærdsteknologi (tidligere ABT-Fonden), som frem mod 2016 uddeler midler til projekter, der afprøver og demonstrerer potentialet i nye velfærdsteknologiske løsninger.

Afprøvning af velfærdsteknologiske løsninger styrker kommunernes beslutningsgrundlag og reducerer risikoen for fejlinvesteringer. Samtidig understøtter det, at velfærdsteknologiske løsninger udbredes hurtigere. Fonden har medfinansieret en række kommunale projekter. Erfaringerne viser, at flere projekter har en relativt kort tilbagebetalingshorisont, og at en generel implementering i kommunerne på sigt kan frigive betydelige ressourcer i kommunerne.

Regeringen og KL er enige om følgende initiativer:

- Der iværksættes et storskala-telemedicinprojekt om hjemmemonitorering med en statslig medfinansiering på 33,4 mio. kr. Fokus i projektet er at understøtte tværsektorielt samarbejde om kronikere og afdække gevinster og udgifter i kommuner, hos praktiserende læger og i regionerne.
- I forlængelse af de første positive erfaringer med telebaseret omsorg og tværsektorielt samarbejde, vil regeringen søge tilslutning hos forligskredsen bag velfærdsteknologifonden om at øremærke 30 mio. kr. over to år til at udbrede erfaringerne fra igangværende projekter som fx telemedicinsk sårbehandling, forebyggelse af tryksår samt eventuelt andre initiativer, der kan erstatte rutinemæssige hjemmebesøg. Der er herunder enighed om at arbejde hen mod en model for national implementering af telemedicinsk sårvurdering.
- Der gennemføres en udredning, der har som mål at udpege de dele af det sociale område, hvor der er stort effektiviseringspotentiale ved brug af ny teknologi. Fonden for Velfærdsteknologi forestår udredningsarbejdet i samarbejde med Socialministeriet og KL. Ekspert og praktiker inddrages i arbejdet.

Mindre administration i kommunerne

Kommunalreformen indebærer et stort potentiale for en mere effektiv administration i kommunerne. Udviklingen siden kommunalreformen viser imidlertid, at kommunerne ikke fuldt ud har høstet dette potentiale. Kommunerne bruger således i dag stort set de samme ressourcer på administration som ved kommunalreformens gennemførelse.

Regeringen og KL gennemførte i 2010 en analyse af kommunernes ressourceforbrug inden for løn, bogføring og regnskab, der viste et effektiviseringspotentiale på 500-700 mio. kr. årligt. Der er enighed om at gøre status for kommunernes omstilling på disse områder i efteråret 2011.

Det skal være en fælles målsætning at reducere administrationen i de kommende år. Med *BoligJobplanen* er der aftalt en reduktion af centraladministrationen på 5 pct. årligt svarende til knap 1 mia. kr.

Regeringen og KL er enige om, at der gennem en omstilling og mere effektive arbejdsgange er et potentiale for at reducere den kommunale administration svarende til knap 1½ mia. kr. i 2013 i forhold til niveauet i 2010. Kommunerne arbejder for at realisere dette, og de frigjorte midler bruges til borgernær service.

Regeringen og KL er enige om at følge op på udviklingen både i enkeltkommuner og for kommunerne under ét. Der igangsættes et arbejde om opgørelsen af administration baseret på tal for personale og udgifter, herunder eventuelle omlægninger af den kommunale kontoplan. I forlængelse heraf offentliggør Indenrigs- og Sundhedsministeriet tal for udviklingen i den kommunale administration.

5. De kommunale serviceområder

De kommende års udfordringer med stramme økonomiske rammer og et stigende antal ældre nødvendiggør en omstilling og nytænkning af opgaveløsningen på de kommunale serviceområder.

Kommunerne er i gang med at imødegå udfordringerne. Kommunerne har således fokus på en bedre udnyttelse af personaleressourcerne og på at udnytte de muligheder, som digitalisering og velfærdsteknologi bærer med sig.

Kommunernes indsats indebærer eksempelvis strukturtilpasninger på skoleområdet, ligesom der opstilles målsætninger for øget inklusion i forhold til specialundervisning i folkeskolen. Kommunerne arbejder ligeledes med nye tilbud og løsninger i lokalområdet på det specialiserede socialområde samt med omstilling af ældreområdet med fokus på hjælp til selvhjælp og en høj grad af selvstændighed i hverdagen.

Regeringen vil understøtte kommunernes fremadrettede indsats med initiativer, som giver kommunerne et større lokalpolitisk råderum og bedre styringsmuligheder på velfærdsområderne.

Folkeskole

Regeringen og KL er enige om, at der i de kommende år er behov for en omstilling af folkeskolen. Det gælder både i forhold til at sikre en mere inkluderende folkeskole og i forhold til at styrke anvendelsen af it i undervisningen. Samtidig er det nødvendigt fortsat at have fokus på at få mere undervisning ud af de eksisterende ressourcer og på tilpasninger i lyset af den demografiske udvikling med færre elever.

Specialundervisning

Regeringen og KL er enige om, at der skal ske en omstilling af specialundervisningsområdet, så en stigende del af eleverne inkluderes. Der er enighed om løbende at følge udviklingen.

Klagesystemet på specialundervisningsområdet sikrer borgernes klageadgang over kommunale tilbud om specialundervisning. Samtidig skal klagesystemet indrettes med hensyntagen til målsætningen om en mere inkluderende folkeskole.

Der er enighed om, at regeringen vil søge tilslutning til følgende justeringer:

- Indførelse af en særlig formodningsregel, så det vil kræve særligt vægtige faglige grunde, før klagenævnet kan tilsidesætte en kommunal afgørelse om at give et inkluderende tilbud.
- Det præciseres, at klagenævnet kun kan tilsidesætte en kommunal afgørelse, hvis det vurderer, at et andet tilbud i klart højere grad imødekommer undervisningsbehovet, at kommunerne udover faglige hensyn også skal medtage økonomiske hensyn i tilbudsvurderingen, at specialundervisning ikke tildeles på baggrund af en diagnose, men på grundlag af en vurdering af det undervisningsmæssige behov samt at klagenævnet ikke kan henvise eleven til et bestemt tilbud.
- Sammensætningen af klagenævnet overvejes.
- Udarbejdelse af en vejledning rettet mod kommunale beslutningstagere.

Det frie skolevalg er grundlæggende en god rettighed, som giver borgeren mulighed for at søge om optagelse på andre skoler end distriktsskolen. Kommunerne har imidlertid påpeget en række udfordringer i forhold til den nuværende ordning med frit valg på specialundervisningsområdet.

Der er enighed om, at regeringen søger tilslutning til følgende justeringer:

- Det præciseres i lovgivningen, at bopælskommunens visitering af elever med specialundervisningsbehov er bindende for skolekommunen for så vidt angår tilbuddets karakter. Skolekommunen kan dermed ikke henvise eleven til et mere vidtgående tilbud, end bopælskommunen har visiteret eleven til. Herudover fastlægges det, at afgørelsen af, om tilbuddet er mere vidtgående, skal træffes af bopælskommunen. Dermed sikres der sammenhæng mellem visiterings- og finansieringsansvar.
- Den særlige befordringsforpligtelse for elever med handicap opretholdes inden for rammerne af det, eleven er visiteret til af bopælskommunen. Det betyder, at disse elever kan få betalt befordring svarende til at kunne blive transporteret hen til det tilbud, eleven er visiteret til af bopælskommunen.

Derudover vil regeringen søge tilslutning til en lovændring, der forenkler rammeaftalerne for de regionale undervisningstilbud på specialundervisningsområdet og giver kommunerne ansvaret for koordineringen.

Styrket anvendelse af it i folkeskolen

Digitale læreprocesser indgår i dag i mange folkeskoler, men der er brug for en mere grundlæggende omstilling. Det indgår derfor i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, at der i de kommende år sættes fokus på en styrket anvendelse af IT, så det bliver en integreret del af undervisningen i folkeskolen.

It skal medvirke til at styrke elevernes faglighed og ruste dem bedre til fremtidige uddannelses- og jobmuligheder, understøtte en mere målrettet tilrettelæggelse af undervisningen samt muliggøre en bedre ressourceudnyttelse i folkeskolen.

Regeringen og KL er derfor enige om en ambitiøs indsats, hvor regeringen har reserveret 500 mio.kr. fra Fonden for Velfærdsteknologi til over de kommende år at:

- Bidrage til at udvikle markedet for digitale læremidler, herunder stimulere et stort udbud af kvalitetsprodukter.
- Understøtte effektive distributionskanaler som sikrer en let og overskuelige adgang til digitale læremidler, herunder give adgang til digitale læringsmål.
- Medvirke til at erfaringer fra forsøgs- og forskningsprojekter udbredes, herunder yde begrænset støtte til demonstrationsskoler, så udviklingen af it-baserede læringsformer fokuseres på områder og i fag, hvor effekten er størst.

Regeringen og KL er enige om at midlerne udmøntes efter principperne beskrevet i *bilag 2*. Eventuelle bidrag til indkøb af læremidler medfinansieres af kommunerne, mindst svarende til den statslige andel.

For at muliggøre omstillingen på området indgår det i aftalen, at kommunerne frem mod 2014 inden for de nuværende investeringsrammer vil sikre, at alle elever har adgang til den nødvendige it-infrastruktur blandt andet i form af stabile og sikre trådløse netværk med tilstrækkelig kapacitet, sikker opbevaring, strømføring mv.

Mere undervisning for de nuværende ressourcer

Lærernes undervisning er skolens omdrejningspunkt og det centrale i forhold til at sikre et højt fagligt udbytte for eleverne. Sammenlignet med andre lande bruger danske lærere i folkeskolen og gymnasierne en mindre del af deres samlede arbejdstid på undervisning. Der er også stor forskel på, hvor meget lærerne underviser fra skole til skole.

Kommunerne og staten arbejder løbende med at sikre mere undervisningstid inden for de gældende overenskomster. Og kommunerne har igangsat en målrettet indsats, hvor implementeringen af den gældende overenskomst sammenlignes på tværs af kommuner og institutioner.

Regeringen og KL er enige om et styrket fokus på at opnå mere undervisningstid for de nuværende ressourcer i folkeskolen og det almene gymnasium. Som led heri gennemføres et fælles arbejde, hvor der blandt andet med udgangspunkt i eksisterende analyser af lærernes arbejdstidsanvendelse foretages en vurdering af, om lovgivning og de gældende overenskomster sætter en god ramme for en effektiv anvendelse af lærerressourcerne. Desuden kortlægges erfaringer med fx undervisningsassistenter mv.

Status for arbejdet drøftes på kvartalsmøder mellem regeringen og KL og afsluttes ultimo april 2012.

Tosprogede elever og internationale linjer i folkeskolen

Resultaterne for tosprogede skal forbedres. Regeringen og KL er enige om at have særlig opmærksomhed på, at det faglige niveau for tosprogede elever hæves. Regeringen vil søge tilslutning til, at kommunerne får mulighed for at oprette heldagsskoler, blandt andet i eller i tilknytning til udsatte boligområder, samt til at kommuner med større udsatte boligområder får øgede frihedsgrader til at oprette skoledistrikter, der ikke er geografisk sammenhængende.

Der er behov for, at internationalt orienterede virksomheder og organisationer kan tiltrække dygtige udenlandske medarbejdere. Det kræver blandt andet, at der kan stilles skoletilbud til rådighed for børn af disse udenlandske medarbejdere. Regeringen og KL er enige om at igangsætte en analyse af mulighederne for at etablere internationale linjer i kommunalt regi. Analysen afsluttes ultimo 2011.

Det specialiserede socialområde

Der har de senere år været en kraftig udgiftsudvikling på det specialiserede socialområde. På den baggrund er der som led i de foregående års økonomiaftaler lanceret en række initiativer, der skal understøtte kommunernes styring af området.

Regeringen har blandt andet taget initiativ til ny lovgivning, der forenkler de sociale rammeaftaler og giver kommunerne ansvaret for koordineringen, og der er skabt sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar.

Kommunerne er i færd med at tilpasse indsatsen på det specialiserede socialområde. Regeringen og KL er enige om, at kommunerne skal styre inden for rammerne for de kommunale serviceudgifter frem mod 2013.

I forlængelse af aftalen om kommunernes økonomi for 2011 er der gennemført en analyse af den statslige regulering og ankesystemet. Der er enighed om følgende konkrete initiativer, der vil understøtte kommunernes styring:

- Regeringen fremsætter lovforslag, der tydeliggør det lokalpolitiske råderum og understøtter, at kommunalbestyrelsen inden for lovens rammer kan fastsætte lokalpolitiske serviceniveauer. Samtidig præciseres det, at såvel faglige som økonomiske hensyn skal indgå i konkrete afgørelser efter serviceloven.
- Regeringen tydeliggør i lovgivningen, at lovligt fastsatte serviceniveauer skal indgå i afgørelsesgrundlaget for ankeafgørelser efter serviceloven.
- Det tydeliggøres i vejledningen, hvilken vægt udtalelsen fra anbringelsesstedet skal tillægges, samt at de elementer i udtalelsen, der tillægges vægt, er udtalelser om barnets udvikling og trivsel mv.
- Der iværksættes en række initiativer med henblik på at styrke kvaliteten af ankeafgørelser samt styrke samarbejdet og dialogen mellem kommuner og ankesystem, herunder sker der blandt andet en opprioritering af juridisk sagkyndige i de sociale nævn.

- Der indføres vejledende tidsfrister i ankesystemet på børnesager med opsættende virkning.

Regeringen og KL er enige om at igangsætte en analyse, der skal danne grundlag for forenklinger af serviceloven på voksenområdet, som kan understøtte en helheds- og resultatorienteret indsats og som skal understøtte kommunernes muligheder for at styre og prioritere serviceydelser inden for de givne fysiske rammer. Arbejdet afsluttes i foråret 2012.

Regeringen fremsætter lovforslag, der sætter en grænse for, hvor sent kommuner kan fremsende regninger til hinanden. Som opfølgning på initiativerne fra sidste års aftale er regeringen og KL endvidere enige om at undersøge, om køberkommunernes styringsmuligheder kan styrkes yderligere i forhold til de tilbud, hvor hovedparten af pladserne finansieres af andre end driftsherren, herunder regionernes tilbud.

Sundhedsområdet

Med kommunalreformen har kommunerne fået ansvaret for den borgerrettede forebyggende indsats og sammen med regionerne den patientrettede forebyggende indsats. Regeringen har taget initiativ til en omlægning af modellen for kommunernes medfinansiering af sundhedsområdet fra 2012. Med omlægningen øges den kommunale aktivitetsafhængige medfinansiering via forhøjelse af loftet over betaling pr. behandling. Samtidig afskaffes grundbidraget. Samlet set vil den nye model give kommunerne yderligere tilskyndelse til en effektiv pleje- og forebyggelsesindsats. Det gælder ikke mindst for gruppen af ældre medicinske patienter og kronikere.

Det er aftalt, at såfremt de kommunale medfinansieringsudgifter overstiger det aftalte niveau, som følge af højere produktivitet i regionerne, tilbageføres betalingerne til kommunerne under ét. For at understøtte en større budgetsikkerhed i kommunerne fremrykker Indenrigs- og Sundhedsministeriet udmeldingen af DRG-takster, så taksterne ikke ændres i perioden fra den forudsatte kommunale medfinansiering bliver fastlagt, til den endelige afregning finder sted.

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne skal tilrettelægge en forebyggelsesindsats på baggrund af lokale behov og prioriteringer. Indsatsen skal basere sig på initiativer med evidens for effekt og skal efter behov fokusere på både den langsigtede forebyggelse og den mere kortsigtede plejeindsats.

Der er forskelle i kommunernes medfinansieringsudgifter pr. indbygger. Der er således et potentiale for at styrke forebyggelsen af fx sygehusindlæggelser og dermed nedbringe antallet af sygehusindlæggelser. Den patientrettede forebyggelse skal reducere antallet af sygehusindlæggelser, fx i forhold til patienter med kroniske lidelser. Samtidig skal kommunerne indrette ældreplejen i lyset af den fortsatte reduktion i antallet af liggedage.

Den kommunale forebyggelses- og plejeindsats er et centralt element i den videre udvikling af sundhedssektoren, hvor kommunernes forebyggende og opfølgende indsats skal fungere i samspil med sygehusenes behandlingsindsats. På psykiatriområdet er der behov for øget samarbejde mellem behandlings- og socialpsykiatrien.

Derfor igangsættes et udredningsarbejde med deltagelse af KL, Danske Regioner, Indenrigs- og Sundhedsministeriet (formand) og Finansministeriet med henblik på at identificere potentialer for en mere effektiv forebyggelsesindsats i forhold til blandt andet at nedbringe sygehusindlæggelser og genindlæggelser. Der arbejdes videre med at styrke grundlaget for at dokumentere, sammenligne og analysere kommunernes indsats med henblik på at udbrede de gode eksempler mere systematisk, herunder ved anvendelse af Kommunaløkonomisk Sundhedsinformationsgrundlag (KØS).

I den sammenhæng analyseres forslag til konkrete modeller, der kan dokumentere kommunernes forebyggelsesindsats i forhold til fx sygehusindlæggelser, herunder modeller der kan styrke samarbejdet mellem kommuner og regioner inden for sundhedslovens rammer. Afsættet for arbejdet er, at der ikke etableres parallelle behandlingssystemer, samt at pleje og behandling på laveste effektive omkostningsniveau sikres.

Arbejdet færdiggøres april 2012.

6. Øvrige temaer

Lukkedage

Med økonomiaftalen for 2009 aftalte regeringen og KL at afskaffe løsevne lukkedage i daginstitutioner. Der har imidlertid været problemer med implementeringen af aftalen. Der er kommuner, som fortsat holder lukkedage på almindelige hverdage.

Regeringen og KL er enige om, at KL indleder en dialog med disse kommuner, så det sikres, at alle kommuner og de underliggende institutioner overholder aftalen fra 2012, samt at der skabes større gennemsigtighed for forældrene ved at lukkedage på institutionsniveau fremgår af kommunens hjemmeside. I forbindelse med budgetindberetningen for 2012 vurderes det, hvorvidt aftalen er overholdt.

Parterne er samtidig enige om, at det kan være en fornuftig økonomisk løsning at holde lukket i daginstitutioner, når fremmødet ellers vil være lavt i forbindelse med indeklemte hverdage og ferieperioder, og det dermed vil være uforholdsmæssigt omkostningstungt at holde åbent.

Regeringen tilkendegiver, at den senest i efteråret 2011 vil fremsætte lovforslag, som fastlægger, hvilke dage der kan holdes lukket i daginstitutioner. Lovforslaget trækkes tilbage, hvis kommunernes budgetter for 2012 lever op til aftalen om afskaffelse af løsevne lukkedage.

Samarbejdsprojektet

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om at forlænge Samarbejdsprojektet for den decentrale offentlige sektor frem til 2014. Det sker blandt andet for at sætte fokus på udgifts- og økonomistyring, bedre ressourceudnyttelse samt prioritering og styring. Samarbejdsprojektet tilføres 10 mio. kr. i perioden, hvoraf stat og kommuner hver finansierer 4 mio. kr., mens regionerne finansierer 2 mio. kr.

Ejendomsskatter

Regeringen har gennemført en lovændring, der fremadrettet sikrer overensstemmelse mellem kommunernes praksis og lovgrundlaget for fradrag for forbedringer i forbindelse med betaling af ejendomsskatter. Samtidig er de berørte borgere sikret fuld kompensation. Regeringen og KL er enige om, at staten refunderer de faktiske tilbagebetalinger i den enkelte kommune.

Med aftalen om kommunernes økonomi for 2011 blev der igangsat et arbejde om, hvordan kommunernes budgettering af grundskyld kan understøttes bedre. Arbejdet udvides til at omfatte kommunernes indtægter fra dækningsafgifter og afsluttes foråret 2012.

Kommunale låneregler vedrørende energirenoveringer

I forlængelse af økonomiaftalen for 2011 har en arbejdsgruppe afdækket kommunernes mulighed for låntagning til rentabel energirenovering. Analysen viser, at kommunerne generelt har gode muligheder for at låne til rentabel energirenovering.

For yderligere at understøtte rentabel energirenovering er regeringen og KL enige om at udvide den automatiske låneadgang vedrørende eksisterende byggeri med de energibesparende foranstaltninger, der fremgår af energimærkningen, samt energikrav til eksisterende byggeri, der følger af "Bygningsreglement 10".

Kommunernes gælds- og formueforvaltning

I forlængelse af finanslovsaftalen for 2011 har en arbejdsgruppe undersøgt kommunernes låntagning i fremmed valuta samt brug af finansielle instrumenter. Der er enighed om, at den kommunale lånebekendtgørelse tilpasses, så kommuner ved låntagning i udenlandsk valuta fremadrettet alene må være sluteksponeret i danske kroner eller euro. Samtidig skal kommunerne fremadrettet ved indgåelse af nye aftaler alene kunne indgå terminsforretninger og almindelige rente- og valutaswaps uden optionselementer. Endvidere er der enighed om at skærpe kravene til oplysning om brug af finansielle instrumenter.

Udbetaling Danmark

Regeringen har besluttet, at når udbetalingen af ydelser flyttes fra kommunerne til Udbetaling Danmark, overgår ansvaret for kontrol med socialt bedrageri i forhold til de berørte ydelser også til Udbetaling Danmark.

Regeringen og KL er enige om, at indsatsen mod socialt bedrageri skal fastholdes. En ny samarbejdsmodel mellem kommunerne og Udbetaling Danmark sikrer, at der i tæt samarbejde tilvejebringes oplysninger om, hvorvidt der snydes med sociale ydelser. Den nye samarbejdsmodel tager hensyn til, at kommunerne fortsat skal kunne foretage kontrol af sociale sager, og at kommunerne fortsat kan udnytte kendskab til lokalområdet eller nærheden til borgeren, når en sag skal oplyses. Regeringen og KL er enige om, at den nye samarbejdsmodel indebærer en fortsat og betydelig indsats i kommunerne for at bekæmpe socialt bedrageri – og antallet af årsværk, som overføres til Udbetaling Danmark, reduceres med 50 årsværk.

KL og regeringen er desuden enige om at undersøge og kvantificere de effektiviseringsgevinster udover de aftalte 300 mio. kr., der kan realiseres gennem udbud af it-løsninger, regel-

forenkling, anvendelse af elndkomst og digitalisering på de sagsområder, der skal administreres af Udbetaling Danmark.

Husdyrgodkendelser

Efter en periode med mange afsluttede sager og faldende sagsbehandlingstider, er der tegn på en begyndende sagspukkel af husdyrsager. I marts 2011 indgik regeringen og KL aftale om sagsbehandlingen på husdyrområdet med henblik på at sikre fortsat rimelige sagsbehandlingstider som opnået med husdyraftalen fra 2009. Regeringen og KL er enige om en tæt opfølgning på resultaterne af den indgåede aftale.

Byggesagsbehandling

Regeringen og KL er enige om, at byggesagsbehandlingen skal effektiviseres. Digitalisering er et vigtigt redskab til at sikre en effektiv byggesagsbehandling. Kommunerne viderefører erfaringerne fra pilotprojekt om digital byggeansøgning, så alle kommuner kan tilbyde digital byggeansøgning til borgere og erhvervsliv. Parallelt hermed tilvejebringes den fornødne lovgivning for digital ansøgning om byggetilladelse. Derudover søges der gennemført et pilotprojekt, der undersøger mulighederne for it-understøttet regelfortolkning med henblik på at understøtte målet om hurtigere sagsbehandling. Endelig nedsættes en arbejdsgruppe, der skal se nærmere på gebyrfastsættelsen.

Væksthuse

Regeringen og KL er enige om, at væksthuse spiller en central rolle i den nationale erhvervs politik som knudepunkter i et sammenhængende rådgivningssystem. Der er indgået særskilt aftale om rammer og mål for væksthuses indsats i 2012. Kommunerne i hver region indgår på dette grundlag aftale med regionens væksthuse om indsatsen i 2012 inden udgangen af 2011. Der er endvidere enighed om, at potentialet i en øget koordination mellem indsatsen i væksthuse og den statslige erhvervsfremmeindsats skal drøftes løbende i det eksisterende rådgivende forum for væksthuse.

Grundskyld på produktionsjord

Det særlige tilskud i 2011 til kommuner, der lider et provenutab som følge af nedsættelsen af grundskyldspromillen for landbrugsejendomme mv., videreføres i 2012.

Administrationsmodel for NATURA 2000 indsatsen

Vedrørende Natura 2000-beskyttelsen efter Grøn Vækst er parterne enige om at der skal være balance mellem virkemidler, finansiering og mål. Der lægges vægt på at begrænse kommunernes administrationsomkostninger mest muligt, når kommunernes indsats med myndighedsopgaver og projektfacilitering med videre gennemføres. Indsatsen evalueres årligt, og parterne foretager i fællesskab de nødvendige justeringer af indsats eller tidsplan for opfyldelse af målet. Indsatsen skal integreres med kommunernes øvrige naturbeskyttelse. Parterne vil tilrettelægge arbejdet med udmøntning af det ovenstående så det er tilendebragt pr. 1. oktober, hvor de statslige naturplaner for indsatsen foreligger.

Parterne er enige om, at staten har det overordnede ansvar for, at Natura 2000-målene nås. Regeringen har i udgangspunktet lagt vægt på, at midlerne til administration og facilitering udmøntes på en omkostningseffektiv måde, og at staten vil tilvejebringe rammer for at kommunerne arbejder for en målopfyldelse samtidig med at kommunernes udgifter forbundet med Natura 2000 indsatsen begrænses mest muligt.

Bedre ressourceudnyttelse og gensidighedsaftalen

Som led i økonomiaftalen for 2009 indgik regeringen og KL en flerårsaftale om, at der fra 2009 til 2013 skal frigøres ressourcer svarende til i alt 5 mia. kr. i kommunerne. Staten forpligtede sig til at fremlægge forslag, der kan frigøre ½ mia. kr. i 2010 stigende til 2 ½ mia. kr. i 2013. Samtidig skal kommunerne ved egen indsats frigøre 1 mia. kr. i 2009 stigende til 2 ½ mia. kr. i 2013.

Regeringen har fremlagt en række nye statslige initiativer, der i alt frigør mindst 534 mio. kr. i kommunerne i 2012, *jf. tabel 1*. Sammen med de initiativer, der indgik i økonomiaftalerne for 2010 og 2011, har regeringen dermed fremlagt konkrete initiativer, der i alt frigør mindst 1,8 mia. kr. i kommunerne i 2012. De frigjorte ressourcer forbliver i kommunerne og anvendes til bedre borgernær service.

Tabel 1

Statslige initiativer til frigørelse af ressourcer til borgernær service i kommunerne i 2012

Mio. kr., 2012-pl	2012
1. Afbureaukratisering (53 initiativer)	286,3
<i>Herunder blandt andet:</i>	
- Bedre sammenhæng mellem skole og fritidstilbud	143,1
- Nemmere annoncering	35,0
- Enklere sygeopfølgning	21,5
- Forenkling af regler vedr. aktive tilbud og kontaktførelser	12,3
- Enklere håndtering af sager om forurenet jord	8,5
2. Digitalisering - Det Fælles Medicinkort	35,0
3. Mere effektivt indkøb - Afledte muligheder af statslige indkøbsaftaler	15,6
4. Sektorområder - Det specialiserede socialområde og specialundervisning	-
Nye statslige initiativer i alt	Mindst 534
Statslige initiativer i økonomiaftalen for 2010 og 2011 (effekt i 2012)	1.266
Frigørelse af ressourcer i alt i 2012	1.800

Regeringen og KL er enige om medio 2012 at gøre status for kommunernes initiativer for bedre ressourceudnyttelse samt udbredelsen af gode eksempler blandt kommunerne.

Afbureaukratisering

Regeringen har fremlagt godt 50 nye, konkrete forenklingsforslag, som frigør 286,3 mio. kr. til kommunernes borgernære service i 2012 stigende til 289,5 mio. kr. i 2013.

Forslagene er blandt andet identificeret gennem en række analyser af mulighederne for regelforenklinger og bedre ressourceudnyttelse i kommunerne, som KL og regeringen i fællesskab har gennemført. Blandt forslagene kan nævnes:

Bedre sammenhæng mellem skole og fritidstilbud

Reglerne for fritidstilbud for skolebørn forenkles, så rammerne for et tæt samarbejde mellem pædagoger og lærere styrkes. Det styrker helheden i børnenes hverdag, og giver samtidig kommunerne mulighed for en mere effektiv brug af blandt andet leder- og medarbejderressourcer. Reglerne for de yngste børn i skolealderen samles i folkeskoleloven, mens reglerne for de større børn og unge overordnet samles i ungdoms- og folkeskoleloven. Dagtilbudsloven omfatter fremover alene børn indtil skolestart.

Nemmere annoncering

Kommunerne vurderer fremover selv, hvordan de i den enkelte sag bedst og mest effektivt sikrer kravet om offentlighed gennem annoncering i trykte medier eller på kommunens hjemmeside. Det gælder fx krav til annoncering vedrørende lokalplaner og godkendelser af virksomheder på miljøområdet, salg af faste ejendomme, nedrivning af bevaringsværdige bygninger og omlægning af veje. Forenklingen ændrer ikke på almindelige krav til offentlighed og borgerinddragelse.

Enklere sygeopfølgning

Kravet om udarbejdelse af en selvstændig sygeopfølgningsplan for sygemeldte forenkles, så sygeopfølgningen fremover indgår i det individuelle kontaktførløb mellem jobcenter og borger. Endvidere digitaliseres og automatiseres kommunikationen vedrørende syge- og raskmelding for forsikrede ledige.

Forenkling af regler vedr. aktive tilbud og kontaktførløb

Kravet om, at et ret- og pligttilbud til dagpengemodtagere skal være minimum 25 timer om ugen afskaffes, så kommunerne kan tilrettelægge den aktive indsats fleksibelt efter den enkeltes behov. Reglerne for kontaktformer mellem borgere og jobcentre, andre aktører samt akasser harmoniseres på tværs af ydelsesgrupper. Kontakten sker som udgangspunkt ved fremmøde til en personlig samtale, men kan i en række situationer ske telefonisk, digitalt eller ved brev. Opfølgning til alvorligt sygemeldte kan ske uden kontakt.

Enklere håndtering af sager om forurenede jord

Kommunernes sagsbehandling i sager om forurenede jord forenkles. Det sker fx gennem bedre værktøjer til vurdering af forurenede grunde, nemmere adgang til oplysninger om olietanke på private grunde, forenkling af den gældende bekendtgørelse om olietanke og en nemmere håndtering af oprensningssager ved olieforurening.

Digitalisering

Staten har via Fonden for Velfærdsteknologi tilvejebragt finansiering til etablering af et Fælles Medicinkort, som i økonomiaftalen for 2009 er aftalt udrullet i samtlige kommuner inden udgangen af 2011. Med det Fælles Medicinkort frigøres et årligt nettopotentiale i kommunerne på 35 mio. kr. i 2012 stigende til op til 90 mio. kr. Potentialerne er opgjort under forudsætning af, at Lægemiddelstyrelsen har udviklet den nødvendige centrale it-infrastruktur samt en foreløbig opgørelse af antallet af genbestillinger af medicin. Potentialet genvurderes på den baggrund i 2012.

Mere effektivt indkøb

Kommunerne har mulighed for at opnå betydelige effektiviseringsgevinster blandt andet ved at tilslutte sig en række af de indkøbsaftaler, som staten har indgået i Statens Indkøbsprogram.

I femte fase af Statens Indkøbsprogram har kommunerne mulighed for at tilmelde sig aftaler vedr. telefoni, mobilt bredbånd, kontorvarer (kontorartikler, forbrugsartikler, kopipapir mv.), trykkeriydelser samt standard kopi- og printydelser og Microsoft konsulenter. Det er i gensidighedsaftalen for 2011 anslået, at kommunernes brug af de statslige aftaler i femte fase ville kunne frigøre 16,1 mio. kr. årligt. På baggrund af de faktisk opnåede priser i femte fase, der først var kendt i oktober 2010, kan kommunerne frigøre mindst 15,6 mio. kr. årligt ved brug af de statslige aftaler - ud over det allerede anslåede frigørelsespotentiale.

Sektorområder

Herudover gennemfører regeringen en række initiativer på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet, som skal understøtte kommunernes styrings- og prioriteringsmuligheder og omlægning til en mere inkluderende folkeskole.

Udmøntning af centrale midler vedrørende it på Folkeskoleområdet

---

For at understøtte anvendelsen af it i folkeskolen har regeringen reserveret midler fra Fonden for Velfærdsteknologi på i alt 500 mio. kr. til udmøntning i perioden 2012-2015. Midlerne overføres fra fonden til særskilt folkeskole it-pulje, som især anvendes til at:

1. Bidrage til at udvikle markedet for digitale læremidler, herunder stimulere et stort udbud af kvalitetsprodukter.
2. Understøtte effektive distributionskanaler, som sikrer en let og overskuelig adgang til digitale læremidler, herunder give adgang til digitale læringsmål.
3. Medvirke til at erfaringer fra forsøgs- og forskningsprojekter udbredes, herunder yde begrænset støtte til demonstrationsskoler, så udviklingen af it-baserede læringsformer fokuseres på områder og i fag, hvor effekten er størst.

Midlerne indføres med 120 mio. kr. i 2012, 120 mio. kr. i 2013, 130 mio. kr. i 2014 og 130 mio. kr. i 2015. Der er enighed om, at hovedparten af midler anvendes til at udvikle markedet for elektroniske undervisningsmaterialer. Den nærmere fordeling af midlerne indenfor de strategiske indsatsområder fastsættes som led i de løbende drøftelser mellem parterne.

Der nedsættes en styregruppe med deltagelse af Undervisningsministeriet (formand), Finansministeriet og KL med overordnet reference til undervisningsministeren. Styregruppen betjenes af et sekretariat, som etableres i Undervisningsministeriet med deltagelse af Finansministeriet og KL.

Styregruppen indstiller til ministeren forslag til udmøntning af årets investeringer, herunder hvordan markedet for læringsmidler skal udvikles, indenfor rammerne af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi. Heri indgår også midler til støtte til læremidler på baggrund af følgende kriterier:

- Læremidlerne skal have en dokumenteret/forventet faglig og pædagogisk effekt.
- Læremidlerne understøtter centrale målsætninger, herunder mulighed for at frigøre ressourcer til undervisningen, mindske behovet for specialeundervisning m.v.
- Læremidlerne har et betydeligt potentiale for bred anvendelse på tværs af skoler, fag og/eller klassetrin.
- Læremidlerne kan distribueres nemt og effektivt via en sikker og stabil it-infrastruktur og opfylder relevante tekniske, praktiske og eventuelt juridiske krav.

Central støtte til køb af digitale læremidler forudsætter kommunal medfinansiering mindst svarende til det statslige beløb. For at sikre erfaringsopsamling og formidling heraf i forhold til både kvaliteten og tilgængeligheden af de indkøbte digitale læremidler vil ordningen løbende blive evalueret.

Kommunerne udarbejder en implementeringsplan, som sikrer bedste praksis for omkostningseffektiv organisering, indkøb og drift af den nødvendige it-infrastruktur på skolerne. Udmøntningen af midler til medfinansiering af digitale læremidler afstemmes med at kommunerne frem mod 2014 vil sikre, at alle elever har adgang til den nødvendige it-infrastruktur blandt andet i form af stabile og sikre trådløse netværk med tilstrækkelig kapacitet, adgang til pc-stationer, sikker opbevaring, strømføring m.v.

Aftale om regionernes økonomi for 2012

Aftale om regionernes økonomi for 2012

---

2. juni 2011

1. Indledning

Med aftalen sikres en fortsat forbedring og udbygning af sundhedsvæsenet.

Sundhedsområdet er en hovedprioritet for anvendelsen af råderummet for de kommende års vækst i de offentlige udgifter. De økonomiske rammer er lagt med *Aftale om genopretning af dansk økonomi, 2010*, indgået mellem regeringen og Dansk Folkeparti, der prioriterer 5 mia. kr. til sundhedsområdet i årene 2011-13, og 2020-reformerne, der fastlægger råderummet for den offentlige økonomi.

Målsætningen om balance i dansk økonomi, jf. 2020-reformerne, betyder, at det samlede vækstråderum er begrænset. De offentlige finanser er pressede fra flere sider med et forventet underskud i 2011 på 74 mia. kr. Det skal ses i sammenhæng med den demografiske og teknologiske udvikling og et sundhedsvæsen med et højt ambitionsniveau i forhold til faglig kvalitet i behandlingen.

Det betyder samlet et forstærket behov for at anvende ressourcerne på den bedst mulige måde, så der opnås mest mulig sundhed for pengene. Det omfatter effektivisering, prioritering og omprioritering. Kapaciteten på sundhedsområdet skal anvendes bedst muligt. Der skal gennem blandt andet tiltag i forhold til indikationsskred og standardglidning prioriteres, og behandling skal ske i overensstemmelse med det sundhedsfagligt velbegravede. Det skal også medvirke til at sikre kvalitet i behandlingen. Det rigtige skal gøres første gang, så patienten ikke oplever unødigt lange eller uhensigtsmæssige behandlingsforløb. Samtidig skal der løbende ske en omprioritering fra administrative til patientnære ressourcer.

At prioriteringen af nye midler til sundhedsområdet tilvejebringes ved omprioriteringer og reformer på andre områder, forstærker forpligtelsen til at være kritisk i forhold til, hvad der leveres for pengene.

På landets sygehuse og afdelinger udgør personalet en vigtig og afgørende ressource i patientbehandlingen. Personalet har vist stor omstillingsparathed og drevet vigtige tilpasningsprocesser i sundhedsvæsenet. Også fremover skal et godt sundhedsvæsen bygge på personalets arbejdsindsats og høje engagement.

2. De økonomiske rammer

Aftale om genopretning af dansk økonomi fra 2010 markerede en fortsat prioritering af sundhedsområdet, og grundlagde samtidig kursen i forhold til en bedre styring og prioritering på sundhedsområdet.

Med økonomiaftalen for 2011 blev der taget en række skridt til en forbedret udgiftsstyring i regionerne. Den centrale tilgang var en opstramning i den måde, som sygehusenes budgetter styres på. Det betyder blandt andet, at ekstra midler til øget sygehusaktivitet fra den statslige aktivitetspulje i højere grad, blandt andet via de regionale takststyringssystemer, skal prioriteres, hvor der er behov for og ønske om en øget indsats, så sygehusene ikke samlet overskrider det fastsatte budget, og at pengene bruges på den aktivitet, som regionsrådene ønsker prioriteret.

Økonomiaftalen for 2012 ligger inden for de økonomiske rammer fastlagt med *Aftale om genopretning af dansk økonomi* fra 2010 og de økonomiske rammer, jf. 2020-reformerne.

Boks 1

Økonomiske forudsætninger vedrørende sundhedsområdet

- Med aftalen løftes aktiviteten på sygehusområdet i 2012 med 1.950 mio. kr. Det tilvejebringes ved et realløft på 650 mio. kr. og produktivetsforbedringer på 2 pct.
- Der er aftalt et samlet niveau for nettodriftsudgifterne (eksklusive medicintilskud) på sundhedsområdet på 93.297 mio. kr. i 2012.
- Der er aftalt et samlet niveau for anlægsudgifterne (brutto) på 3.300 mio. kr. på sundhedsområdet i 2012. Heraf hensættes ved deponering i regionerne 1.022 mio. kr. (12-PL) til finansiering af projekter med kvalitetsfundsstøtte, 50 mio. kr. tilvejebringes fra en it-pulje til fællesregionale investeringer (reservation i staten), og 300 mio. kr. tilvejebringes via en låne- og deponeringsfritagelsespulje, der administreres af Indenrigs- og Sundhedsministeriet.
- Det er lagt til grund for aftalen, at regionernes udgifter til medicintilskud i 2012 udgør 6.745 mio. kr.
- Det statslige bloktilskud udgør 81.545 mio. kr. i 2012, hvortil kommer reguleringer i medfør af DUT-princippet.
- Det statslige, aktivitetsbestemte tilskud udgør i 2012 2.670 mio. kr. Den aktivitetsbestemte pulje udmøntes som anført i bilag 1.
- De foreliggende opgørelser viser, at sygehusene i 2010 har præsteret en samlet produktionsværdi på 64.404 mio. kr. (12-PL). I 2011 forventes sygehusene at præstere en aktivitetsstigning på 1 pct. svarende til en produktionsværdi på 65.048 mio. kr. (12-PL) ekskl. puljer. I 2012 forventes en yderligere aktivitetsstigning på 3 pct. svarende til en forventet produktionsværdi på 66.998 mio. kr. De forventede produktionsværdier i 2011 og 2012 er opgjort under forudsætning af en produktivetsvækst på 2 pct. i begge år.
- Det maksimale niveau for regional finansiering fra kommunal medfinansiering i form af aktivitetsbestemte bidrag udgør 18.887 mio. kr. i 2012. Finansieringsloftet fordeles mellem regionerne med udgangspunkt i regionernes aktivitet.

Boks 2

Økonomiske forudsætninger vedrørende regional udvikling

- Der er aftalt et samlet niveau for nettodriftsudgifterne på området for regional udvikling i 2012 på 2.920 mio. kr., hvortil kommer reguleringer i medfør af DUT-princippet.
- Det statslige bloktilskud til regional udvikling udgør 2.233 mio. kr. i 2012, hvortil kommer reguleringer i medfør af DUT-princippet.
- For 2012 vil pris- og lønregulering indebære, at udgangspunktet for regionernes bidragsfastsættelse vil være et grundbidrag på 123 kr. pr. indbygger, svarende til 686 mio. kr. Reguleringen er fastsat på basis af et skøn for den regionale pris- og lønudvikling fra 2011-2012 på 1,8 pct. inklusive medicin.

Boks 3

Øvrige økonomiske forudsætninger

- Udgifterne til medicintilskud i 2010 udgjorde 7.067 mio. kr. på landsplan. Via den aftalte medicingaranti reguleres bloktilskuddet i 2011 med 75 pct. af merudgifterne i regionerne i forhold til det forudsatte niveau.
- Det skønnes, at udgifterne til medicintilskud i 2011 udgør 6.700 mio. kr. på landsplan. Via den aftalte medicingaranti reguleres bloktilskuddet i 2011 med 75 pct. af mindredudgifterne i regionerne i forhold til det forudsatte niveau.
- Pris- og lønudviklingen på sundhedsområdet fra 2011-2012 er fastsat til 2,0 pct. (ekskl. medicintilskud). For regional udvikling er pris- og lønudviklingen fra 2011-2012 fastsat til 2,2 pct. Den samlede pris- og lønregulering på det regionale område fra 2011-2012 er fastsat til 1,8 pct. inklusive medicin. PL-skønnet for anlægsgudgifterne er 0,4 pct. fra 2011-2012.

Låne- og deponeringsfritagelsespulje

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at de mulige gevinster ved et samarbejde med private virksomheder i regi af offentligt-privat samarbejde skal søges udnyttet. Med henblik på blandt andet at fremme anvendelsen af OPP etableres en låne- og deponeringsfritagelsespulje på 300 mio. kr., hvor der kan søges om låneadgang eller dispensation fra deponeringsforpligtelsen i lånebekendtgørelsen. Puljen administreres af Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Puljen omfatter ikke kvalitetsfondsstøttede byggerier, da dette byggeri er fuldt finansieret og skal afholdes inden for de fastsatte investeringsrammer.

Opfølgning på sygehusinvesteringer

Der er aftalt samlede investeringer i nye og moderniserede sygehuse på over 41 mia. kr. over de kommende år med støtte fra kvalitetsfonden.

Styring

Regionerne har ansvaret for at realisere sygehusbyggerierne med de løsninger, som er hensigtsmæssige lokalt og inden for de fastlagte investeringsrammer. Det er derfor regionsrådene, som sikrer, at byggerierne har en tilstrækkelig fremdrift, og at byggerierne overholder de fastlagte investeringsrammer og øvrige forudsætninger og vilkår.

Regionerne har derfor fokus på en betryggende organisering og risikostyring, så der kan gribes ind i tide, hvis forudsætninger ændres. Regionerne har besluttet en række principper for styringen, der sammen med kontrol- og opfølgingsprocedurer skal sikre fuld gennemsigtighed i projekternes økonomi og forløb.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet følger op på, at de statslige midler fra kvalitetsfonden anvendes til formålet og i overensstemmelse med tilsagnsbetingelserne.

For de enkelte projekter udarbejdes kvartalsvise, revisionspåtegnede redegørelser til regionsrådene, som også danner grundlag for Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfølgning. Regionerne udarbejder senest ultimo august 2011 oplæg til standardiserede regionale indberetninger, hvori der redegøres for fremdriften i byggeriet mv., som danner grundlag for drøftelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriet med henblik på fastsættelse af en endelig redegørelses-/indberetningsform.

Det følger af tilsagnsvilkårene, at regionerne for hvert projekt opstiller og beslutter et prioriteret katalog over de umiddelbare projektilpasninger, der konkret gennemføres, hvis der opstår budgetproblemer, så den fastlagte investeringsramme overholdes.

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at læring, videnopsamling og videndeling på tværs af regionerne vedrørende sygehusbyggeri er et afgørende element i forhold til at sikre innovative, rationelle løsninger i sygehusbyggeriet og at etablere fremtidssikrede moderne sygehuse.

Danske Regioner har iværksat et projekt over en tre-årig periode, der skal sikre en systematisk videnopsamling og -deling for centrale elementer af sygehusbyggeriet, herunder med inddragelse af erfaringer fra udlandet ligesom muligheder for standardiserede løsninger inddrages.

Målopfølgning

Med økonomiaftalen for 2008 blev aftalt en række principper omkring målfastsættelse og opfølgning herpå i forbindelse med sygehusinvesteringerne. Fremadrettet er regeringen og Danske Regioner enige om nedenstående principper i forhold til målfastsættelse.

Parterne er enige om, at der i processen med etablering af de nye sygehuse skal være fokus på at realisere de overordnede nationale mål med kvalitetsfundsprojekterne. Sygehusbyggerierne skal bidrage til at opfylde de af Sundhedsstyrelsen forudsatte funktioner i den ny sygehusstruktur.

Regionerne skal følge op på de realiserede strukturændringer i forhold til produktivetsgevinster, kapacitetsudnyttelse, forbedrede arbejdsgange og ambulante behandling, der hvor projekterne er så fremskredne, at det er relevant.

Ved færdiggørelsen af de enkelte projekter udarbejdes en evalueringsrapport i forhold til effektiviseringskrav samt bedre kapacitetsudnyttelse og bedre patientforløb mv., som også kan omfatte opfølgning på de projektspecifikke mål, som regionerne har opstillet for det enkelte projekt.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet vil i takt med realiseringen af projekterne foretage en vurdering af, hvordan projekterne samlet set bidrager til at udvikle den nye sygehusstruktur. I denne opfølgning vil der blandt andet være fokus på, i hvilket omfang Sundhedsstyrelsens anbefalinger i forhold til sikring af sundhedsfaglige kvalitet følges, samt i hvilket omfang samlingen af den specialiserede behandling og reduktionen i antallet af sygehuse med fælles akutmodtagelse realiseres.

Ejendomsafhændelse i tilknytning til etablering af ny sygehusstruktur

Regionerne står over for en række ejendomsfrasalg over de kommende år som led i realiseringen af den nye sygehusstruktur. Regeringen er indstillet på, i dialog med regionerne, at af-søge mulighederne for at nyttiggøre den opsamlede erfaring vedrørende ejendomsmodning og -salg i det statslige ejendomsselskab Freja i forbindelse med de regionale ejendomsfrasalg. Freja skal ikke overtage sygehusejendomme i drift.

Fokus vil være på at få udnyttet Frejas særlige kendskab til salg af hidtil offentligt ejede ejendomme til andre formål, så der skabes størst mulig værdi af de offentlige aktiver i forbindelse med den konkrete afhændelse.

Styrket økonomistyring

Regeringen har igangsat et tværoffentligt projekt, der skal sikre en bedre økonomistyring i hele den offentlige sektor. En tæt og løbende opfølgning på den økonomiske udvikling er en forudsætning for at identificere eventuelle økonomiske ubalancer, og for at ledelserne i tide kan foretage de nødvendige budgettilpasninger og omprioriteringer. Projektet vil blandt andet fokusere på budgetgrundlag og -processer, controlling og ledelsesrapportering samt kobling mellem økonomi- og virksomhedsstyring.

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at der er behov for yderligere fokus på økonomistyring i regionerne. På den baggrund er parterne enige om at gennemføre et fælles analysearbejde om økonomistyringen i regionerne. Som led i arbejdet evalueres de indførte kvartalsvise økonomiopfølgninger med henblik på styrkelse af opfølgningerne som et aktivt styringsredskab.

3. Retningslinjer for visitation og henvisning

Der skal opnås mest mulig sundhed for de samlede ressourcer. Det er vigtigt at undgå utilsigtede skred i indikationer for behandling. Offentligt finansieret behandling i sundhedsvæsenet skal baseres på et fagligt funderet visitationsgrundlag.

I opfølgning på aftalen om regionernes økonomi for 2011 har Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Danske Regioner offentliggjort nye retningslinjer for visitation og henvisning til fedme- og rygbehandling, som trådte i kraft 1. januar 2011.

Regeringen og Danske Regioner er enige om at udarbejde retningslinjer for visitation og henvisning til (udvalgte) knæoperationer, samt at disse vil blive udsendt inden udgangen af juni 2011. Desuden er der enighed om, at der skal opstilles nye visitations- og henvisningsret-

ningslinjer for skulderkirurgi senest oktober 2011. I forhold til at holde momentum i arbejdet vil to nye behandlingsområder udtages til gennemgang senest august 2011, og derefter vil udmelding af nye behandlingsområder følge en kvartalsmæssig kadence. I det videre arbejde med retningslinjerne for visitation og henvisning indgår ligeledes en analyse af indikations-skred i behandling, herunder kortlægning af de 10-20 behandlingsområder med størst vækst i antal behandlede patienter.

4. Bedre ressourceanvendelse og organisering

Effektiv ressourceanvendelse er centralt i hele sundhedsvæsenet. De økonomiske rammer og målsætningen om balance i dansk økonomi øger nødvendigheden af at effektivisere den regionale opgaveløsning og anspore til bedre ressourceanvendelse. Regeringen og Danske Regioner er derfor enige om, at indsatsen for at anvende ressourcerne på sundhedsområdet på den bedst mulige måde skal forstærkes.

Langt størstedelen af de samlede udgifter i sundhedsvæsenet går til personaleresourcer. Udbredelse af bedste praksis vedrørende personalesammensætning, organisering af arbejdsopgaver, størrelse af de forskellige faggrupper mv. er dermed helt afgørende for en bedre ressourceanvendelse og omkostningseffektivitet på landets sygehuse og afdelinger. Der igangsættes derfor en kortlægning af bedste praksis ud fra en omkostningsanalyse på op til 4 udvalgte afdelinger inden for forskellige behandlingsområder, herunder blandt andet planlagt kirurgi. Kortlægningen skal afdække hvilke tilgange, der giver de bedste resultater med henblik på at overføre dem til andre relevante dele af sygehusvæsenet. Analysen udføres af KREVI.

Åbenhed i og øget brug af sundhedsdata giver også en række muligheder for at sammenligne enhedsomkostninger, forbedre behandlingsforløb og dermed forbedre ressourceanvendelsen. Der er allerede i dag fokus på området i regionerne, men data og sammenligningsanalyser på de forskellige behandlingsområder bør synliggøres endnu mere og indgå i ledelsens styring og videndeling.

Parterne er således enige om at styrke det allerede igangsatte arbejde med at sikre aktuelle og retvisende økonomi- og aktivitetsoplysninger i omkostningsdatabasen, herunder fx via fælles bindende retningslinjer. På den baggrund iværksættes følgende tilpasning af de allerede eksisterende opgaver:

- Sikring af dækkende og aktuelle økonomi- og aktivitetsoplysninger i omkostningsdatabasen og de bagvedliggende centrale sundhedsregistre.
- Opprioritering og optimering af arbejdet med fordelingsregnskaber, herunder synliggørelse af særlige komponenter som blandt andet medicin, implantater mv. og udvikling af løbende opgørelser.
- Sikring af korrekte og ensartede registreringer.

5. Øget kvalitet og sikkerhed i patientbehandlingen

Det danske sundhedsvæsen skal tilbyde høj kvalitet i behandlingen, uanset hvor patienten kommer hen. Det er derfor vigtigt, at der lokalt, ude på de enkelte sygehuse og afdelinger, fortsat arbejdes med forbedring af patientkvaliteten.

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at regionerne fremmer og prioriterer initiativer, der øger kvaliteten og patientsikkerheden, og samtidig understøtter en begrænset vækst i sundhedsudgifterne. Fokus på kvalitet indebærer blandt andet ændringer i lokale kulturer, processer og samarbejdsmodeller. Indsatsen indebærer derfor en bevidst, sammenhængende og flersidet satsning.

For at sikre øget kvalitet og patientsikkerhed er det blandt andet centralt, at sygehuvæsenet udbreder sin viden og gode resultater. Sygehuse skal lære af hinanden for at forbedre behandlingsmetoder, behandlingsforløb, arbejdsgange o. lign. til gavn for patienten og den samlede ressourceanvendelse.

Udover et styrket arbejde i regionerne med konkrete initiativer og kliniske processer, der målrettet forebygger fejl, skader og spild, er der enighed om at følge udviklingen for en række indikatorer, herunder blandt andet nedbringelse af fejl og dødelighed på sygehuse, øget brug af dagkirurgi og lavere vækst i kontakter pr. patient med henblik på korte og effektive behandlingsforløb for patienterne. Det skal sikre, at patienten oplever et optimalt behandlingsforløb, og at der opnås mest mulig sundhed for de tilførte ressourcer.

6. Prioritering på medicinområdet

Regering og Danske Regioner er enige om, at det er vigtigt, at der løbende er fokus på udgiftsudviklingen i sygehusmedicin. Danske Regioner har nedsat Rådet for Anvendelse af Dyr Sygehusmedicin (RADS) blandt andet for at sikre, at der med det fælles beslutningsgrundlag skabes potentiale for at reducere væksten i udgifterne til sygehusmedicin.

Parterne er enige om, at der kan være behov for en yderligere indsats. Regering og Danske Regioner er derfor enige om at undersøge mulighederne for en styrket prioritering af udgifterne til sygehusmedicin, herunder blandt andet analysere prisfastsættelse for sygehusforholdte lægemidler, mulighederne for at opstille yderligere krav til effekten af medicin og øget koordination af beslutningskompetencerne på medicinområdet.

7. Omprioritering af ressourcer til mere borgernær service

Parterne er enige om, at der ved en omprioritering af ressourcerne i det regionale sundhedsvæsen fortsat kan frigøres betydelige ressourcer, uden at kvaliteten af den sundhedsfaglige indsats sænkes. De frigjorte ressourcer anvendes til en styrket sundhedsindsats.

Mindre administration i regionerne

Kommunalreformen indebærer et stort potentiale for en mere effektiv administration i regionerne. Udviklingen siden kommunalreformen viser imidlertid, at regionerne ikke fuldt ud har høstet dette potentiale.

Det skal være en fælles målsætning at reducere administrationen i de kommende år. Med *BoligJobplanen* er der aftalt en reduktion af centraladministrationen på 5 pct. årligt svarende til knap 1 mia. kr.

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at regionerne gennem en omstilling og mere effektive arbejdsgange reducerer den regionale administration med 2½ pct. i 2012 og 5 pct. i 2013 svarende til knap 160 mio. kr. (2011-pl) i forhold til 2010-niveaue, dog med respekt for administration i forbindelse med de kvalitetsfundsstøttede sygehusbyggerier. De frigjorte midler bruges til borgernær service.

Regeringen og Danske Regioner er enige om at følge op på den aftalte målsætning.

Regionerne har i fællesskab gennemført en benchmarking af administration i regionerne, der baserer sig på udgifter og personale i 2010. Med afsæt heri opgøres administrationen årligt baseret på tal for udgifter og personale.

Sygefravær

Der er fortsat en betydelig variation i sygefraværet på tværs af regionerne. Ved at nedbringe sygefraværet til niveauet for regionen med laveste sygefravær, vil regionerne kunne frigøre betydelige ressourcer med henblik på at styrke den patientnære indsats.

Effektivt indkøb

Regionerne arbejder via centralisering og standardisering af indkøb samt fælles indkøb mv. for at muliggøre frigørelse af ressourcer ved et mere effektivt indkøb. Arbejdet videreføres, og regionerne vil med mere effektivt vareindkøb og logistik frigøre 1 mia. kr. frem mod 2015 i forhold til 2009-udgiftsniveaue.

De frigjorte ressourcer som følge af et mere effektivt vareindkøb skal omprioriteres til en styrket sundhedsindsats. Parterne er enige om, at der årligt skal følges op på status herfor, herunder at Danske Regioner udarbejder en opgørelse for omfanget af muliggjorte omprioriteringer. Regionerne har opstillet mål for indkøb og logistik med henblik på at opnå denne realisering. Der følges samtidig op på realiseringen af disse målsætninger.

8. Digitalisering, sundheds-it og telemedicin

KL, Danske Regioner og regeringen er enige om en ny fællesoffentlig digitaliseringsstrategi for perioden 2011-2015, hvormed parterne er enige om et ambitiøst mål om anvendelse af digitale løsninger frem mod 2015.

I den sammenhæng vil regionerne blandt andet samarbejde om, at der inden for eksisterende økonomiske rammer tilbydes velfungerende og effektive selvbetjeningsløsninger til borgerne på alle væsentlige områder således, at områderne kan gøres trinvist obligatorisk digitale for borgerne frem mod 2015. Regionerne vil kunne realisere væsentlige gevinster som følge heraf.

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at regionerne finansierer 20 mio. kr. i 2012 til dækning af regionernes andel af den nye digitaliseringsstrategi, herunder til finansiering af den fællesoffentlige infrastruktur. Hertil kommer yderligere årlige udgifter på 15 mio. kr. i 2013-2015.

Regeringen og Danske Regioner nåede i 2010 til enighed om et antal ambitiøse milepæle for den fremadrettede sundheds-it udvikling, herunder et fælles mål om etablering af et nationalt patientindeks inden udgangen af 2011 og en fuldt konsolideret elektronisk patientjournal inden udgangen af 2013. Parterne er enige om at sikre den fortsatte fremdrift i realiseringen af milepælene, *jf. bilag 2*. Med henblik på at understøtte realiseringen omlægges 100 mio. kr. fra IT-puljen til bloktilskud i 2012.

Velfungerende telemedicinske løsninger giver mulighed for at skabe bedre samarbejde og sammenhæng på tværs af afstande og øge kvaliteten i behandlingen. Der udarbejdes en handlingsplan for telemedicinske løsninger på sundhedsområdet i regi af ABT-fonden. Der øremærkes 50 mio. kr. i fonden til at understøtte handlingsplanen til blandt andet udbredelse af egnede telemedicinske løsninger i forlængelse af de allerede støttede initiativer. Som element i handlingsplanen skal der etableres et grundlag for fastsættelsen af mål for udbredelsen af telemedicinske løsninger.

9. Øvrig sundhed

Sund vækst

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at Danmark står over for en vækstudfordring i de kommende år. En fokuseret regional vækstindsats og erhvervsudvikling er en del af løsningen for en styrket produktivitet og vækst over hele landet. Regeringen og de regionale vækstfora har på den baggrund indgået partnerskabsaftaler om vækst og erhvervsudvikling. Aftalerne skal bidrage til, at regeringens vækststrategi udfoldes i hele landet og til at styrke sammenhængen mellem den nationale og den regionale indsats for vækst og erhvervsudvikling.

Danmarks evne til at tiltrække og gennemføre klinisk forskning i samarbejde mellem industrien og det offentlige sundhedsvæsen er afgørende for at fremme en dagsorden om sund vækst. Derfor vil alle regioner etablere en enkel og effektiv indgang for industrien til at indgå aftaler om kliniske forsøg. Regionerne vil derudover standardisere samarbejdskontrakter og processer på tværs af regionerne, så det bliver lettere og hurtigere at etablere kliniske forsøg.

Der skal også ske en øget erhvervsmæssig anvendelse af danske sundhedsdata med henblik på at styrke forskningen. Derfor nedsættes en arbejdsgruppe med deltagelse af Inden-

rigs- og Sundhedsministeriet (formand) og Danske Regioner m.fl., der inden udgangen af 2011 skal komme med anbefalinger til løsninger.

Der etableres endvidere et Partnerskab for sygehus- og sundhedsinnovation i regi af Fornyelsesfonden og med deltagelse af regionerne, der kan fremme udvikling, standardisering og markedsmodning af moderne danske sygehus- og sundhedsløsninger.

Kliniske kvalitetsdatabaser

De landsdækkende kliniske kvalitetsdatabaser er en vigtig kilde til viden om samt dokumentation og udvikling af patientbehandling.

Regeringen og Danske Regioner er enige om at gennemføre anbefalingerne fra rapporten *Kvalitetsoplysninger på sundhedsområdet*, herunder vedrørende prioritering, standardisering, udveksling og anvendelse af data, koordineret støtte og ændrede krav.

Driften af de kliniske kvalitetsdatabaser og kompetencecentre er et regionalt ansvar.

Der er enighed om behovet for en tæt dialog mellem parterne for at sikre den fortsatte fremdrift i arbejdet og tilgodese såvel regionernes som de centrale sundhedsmyndigheders behov for anvendelse af data fra kvalitetsdatabaserne.

Der er endvidere enighed om, at de centrale sundhedsmyndigheder i samarbejde med Danske Regioner inden udgangen af 2011 tilvejebringer et overordnet overblik over de landsdækkende kliniske kvalitetsdatabaser, der skal munde ud i en første plan for en prioriteret udvikling af kliniske kvalitetsdatabaser inden for de eksisterende økonomiske rammer, som sættes i værk primo 2012. Regionerne forestår den konkrete udmøntning af puljemidlerne i overensstemmelse med denne plan. Sundhedsstyrelsen kan gøre indsigelse, såfremt fordelingen af puljemidlerne ikke opfylder principperne i planen.

Øget konkurrenceudsættelse

Danske Regioner konstaterer, at regeringen har indgået en *Aftale om konkurrencepakke*, der frem mod 2015 skal sikre en væsentlig stigning i regionernes konkurrenceudsættelse, og at der årligt vil blive fulgt op på udviklingen heri.

Det fremgår heraf blandt andet, at på de områder, hvor der er et potentiale, skal konkurrencen styrkes i forhold til de offentlige opgaver. Det skal sikre, at offentlige opgaver løses bedst og billigst. Regionerne skal i højere grad benytte sig af øget konkurrenceudsættelse inden for deres ansvarsområder, herunder blandt andet vedrørende afledte og understøttende funktioner.

I arbejdet med øget konkurrenceudsættelse skal der tænkes i nye og velegnede områder, som traditionelt set har ligget i offentlige hænder, men som blandt andet efter international erfaring med fordel kan varetages af private leverandører. Der er med øget konkurrenceudsættelse ikke tale om yderligere kapacitetsopbygning i sygehusvæsenet.

Der vil frem mod oktober 2011 i et samarbejde mellem regeringen og Danske Regioner blive fastlagt et teknisk grundlag, som skal ligge til grund for fastsættelse af en konkret målsætning om konkurrenceudsættelse i regionerne.

Udvidet låneadgang vedrørende energibesparende foranstaltninger

For yderligere at understøtte rentabel energireovering er regeringen og Danske Regioner enige om at udvide den automatiske låneadgang vedrørende eksisterende byggeri med de energibesparende foranstaltninger, der fremgår af energimærkningen, samt energikrav til eksisterende byggeri, der følger af "Bygningsreglement 10". Låneadgangen omfatter ikke byggeri med støtte fra kvalitetsfonden, da dette byggeri er fuldt finansieret og skal afholdes inden for de fastsatte investeringsrammer.

Psykiatri

Psykiatrien er et vigtigt og højt prioriteret område, der fortsat skal styrkes. Regeringen vil søge satspuljepartiernes tilslutning til at afsætte 150 mio. kr. årligt til en styrket prioritering af psykiatrien med fokus på en sammenhængende behandling af høj faglig kvalitet til de sindslidende - ikke mindst i forhold til de unge psykiatriske patienter. Af disse midler afsættes 35 mio. kr. til etablering af nye sengepladser i almen psykiatri udover den allerede eksisterende kapacitet. Midlerne skal bygge videre på den allerede igangsatte indsats, herunder initiativer igangsat med handlingsplanen for psykiatri fra 2009.

Afbureaukratisering - statslig og lokal

De ansatte på landets sygehuse skal bruge mest mulig tid på patientbehandling. Afbureaukratisering i form af forenkling eller helt afskaffelse af overflødige administrative krav og procedurer kan være med til at frigøre ressourcer i sundhedsvæsenet. Den lokale implementeringsfrihed i sundhedsvæsenet er høj, og derfor er der potentiale i lokal afbureaukratisering via forbedrede arbejdsgange og effektiv opgavetilrettelæggelse.

Regeringen og Danske Regioner er enige om at fortsætte indsatsen for afbureaukratisering i 2012 i form af både statslig og lokal afbureaukratisering. Af konkrete initiativer er parterne blandt andet enige om at se på mulighederne for en forenkling af genoptræningsplaner.

Samarbejdsprojektet for den decentrale offentlige sektor

Regeringen, Danske Regioner og KL er enige om at forlænge *Samarbejdsprojektet for den decentrale offentlige sektor* frem til 2014. Det sker blandt andet for at sætte fokus på udgifts- og økonomistyring, bedre ressourceudnyttelse samt prioritering og styring. Samarbejdsprojektet tilføres 10 mio. kr. i perioden, hvoraf stat og kommuner hver finansierer 4 mio. kr., mens regionerne finansierer 2 mio. kr.

Efterlevelse af kontaktpersonordningen

Med sundhedsloven har regionerne en forpligtelse til at tilbyde en eller flere kontaktpersoner til en patient, der modtages til ambulant behandling eller behandling under indlæggelse på regionens sygehuse, når behandlingsforløbet sammenlagt strækker sig over mere end 2 dage eller mindre ved særlige patientbehov. Kontaktpersonordningen er med til at sikre en øget patientkvalitet og koordinering i sygehusvæsenet. Det er vigtigt, at alle sygehuse lever op til deres ansvar i forbindelse med kontaktpersonordningen. Regionerne følger op på implementeringen af ordningen.

Færre aflyste operationer

For mange planlagte operationer aflyses, fordi patienter udebliver uden afbud. Det er spild af ressourcer. Der er taget en række initiativer i form af blandt andet sms-påmindelser til patienterne, som vil bidrage til at nedbringe omfanget af aflysninger på grund af patienters udeblivelser. Desuden har regionerne i dag mulighed for at opkræve gebyrer fra patienter, der udebliver.

Der er enighed om at bruge de eksisterende muligheder for at nedbringe antallet af udeblivelser og udbrede de gode erfaringer på tværs af regionerne med henblik på at forbedre mulighederne for en effektiv planlægning og arbejdstilrettelæggelse på sygehusene.

Principper for udbetaling af den statslige, aktivitetsbestemte pulje og fastsættelse af baseline i 2012

Det statslige, aktivitetsbestemte tilskud på sygehusområdet udgør i 2012 3.908,3 mio. kr. på landsplan inkl. kommunalt aktivitetsbidrag, svarende til 2.669,6 mio. kr. til regionerne.

Midlerne udbetales dels med 100 pct. og dels med 70 pct. DRG/DAGS-takst inkl. kommunalt aktivitetsbidrag, *jf. tabel 1*.

Tabel 1
Fordeling af statslige, aktivitetsafhængige midler og udbetalingsprincipper, mio. kr., 2012-pl

	Aktivitetspulje
Udbetaling med 100 pct. af DRG/DAGS-takst	1.232,4
Udbetaling med 70 pct. af DRG/DAGS-takst	1.437,2
I alt	2.669,6

Indenrigs- og Sundhedsministeriets takstsystem for 2012 udmeldes endeligt pr. 1. oktober 2011. Takstsystemet for 2013 udmeldes endeligt pr. 1. maj 2012.

Der kan én gang hvert år (1. maj til ikrafttrædelse 1. juli) udmeldes budgettakster for nye behandlinger mv. af væsentligt omfang og betydning. Takstsystemet kan herudover efter nærmere aftale mellem Danske Regioner, Indenrigs- og Sundhedsministeriet og KL justeres for indførelse af meget væsentlige, nye behandlingstilbud eller for omlægninger af væsentlig økonomisk betydning for sygehusene.

Dækningsområde for puljemidlerne

Aktivitetspuljen vedrører al somatisk sygehusbehandling, der foregår ambulant eller under indlæggelse, og som finansieres af en sygehusregion ved egne eller fremmede sygehuse, på private klinikker mv. Alternativ og eksperimentel behandling på private sygehuse mv. er undtaget. Desuden indgår en række nærmere definerede ydelser på speciallægeområdet, som substituerer sygehusbehandling.

Udbetaling og fordeling af puljen på regioner

Regionernes aktivitetsbestemte tilskud på i alt 2.669,6 mio. kr. for 2012 udbetales á conto i starten af året og opgøres endeligt ved udgangen af 1. kvartal 2013 på grundlag af den aktivitet i regionerne, som er indberettet senest den 1. marts 2013.

De statslige aktivitetsmidler fordeles mellem regionerne efter samme nøgle som bloktilskuddet til regionernes sundhedsudgifter.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Danske Regioner er enige om vigtigheden af, at der hver den 10. i måneden foreligger opgørelser af aktivitet mv. til regionerne.

Opgørelse af baseline mv. for de statslige aktivitetspuljer

Der forudsættes i 2011 en aktivitetsstigning i forhold til den faktisk konstaterede aktivitet i 2010 på 1,0 pct.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet beregner og udmelder en endelig baseline for 2012 pr. januar 2012. Baseline opgøres aftalekonsistent i forhold til den forudsatte aktivitetsstigning fra 2011 til 2012 på 3 pct., samt en vækst fra 2010 til 2011 på 1,0 pct.

Metoden til beregning af baseline er:

1. Den faktiske aktivitet i 2010 tillagt 1,0 pct.
2. Produktionsværdien efter pkt. 1 tillægges den forudsatte aktivitetsstigning fra 2011 til 2012 på 3 pct.
3. Der korrigeres (plus/minus) for nettobudgetvirkningen af puljer i finansloven for 2012.
4. Produktionsværdien af de statslige aktivitetsafhængige midler i 2012 på i alt 4.875,2 mio. kr. (12-pl) fratrækkes produktionsværdien efter pkt. 1-3 for at danne baseline.

Baseline for 2012 fordeles mellem regionerne med en nøgle, der svarer til deres faktisk realiserede aktivitet i 2011 opgjort ved takstsystem 2012. Såfremt enkelte regioner ikke opnår deres andel af puljen, kan uforbrugte midler overføres til den pågældende regions andel af puljen i det efterfølgende år.

Værdien af aktivitetstilskuddene for 2012 kan korrigeres for ændringer af DRG/DAGS-takster og -grupperinger, kodeændringer eller ny registreringspraksis i takstsystem 2012, der gennemføres efter 1. oktober 2011. Korrektionerne har til formål at identificere sygehusenes faktiske aktivitet over baseline i forhold til året før, herunder sikre konsistens over tid i den aktivitet, som ligger til grund for tilskuddet.

Værdien af aktivitetstilskuddene for 2012 kan korrigeres for strukturomlægninger mv. i sygehusvæsenet i henhold til Indenrigs- og Sundhedsministeriets retningslinjer herfor. Regionerne kan løbende fremsende ansøgning om justeringer af aktivitetsopgørelsen, dog senest den 1. februar 2013.

Der fastlægges i 2012 et loft over den gennemsnitlige værdistigning pr. kontakt på 1,5 pct.

Der indregnes et årligt produktivetskrav, svarende til 2,0 pct. ved fuld udnyttelse af aktivitetspuljen i 2012.

Samspil mellem det statslige og det kommunale aktivitetsbidrag

Der er et overlap mellem det statslige aktivitetstilskud og det kommunale aktivitetsbidrag. Dette håndteres ved en nettoficering af taksterne for de statslige aktivitetsmidler, dvs. tak-

sterne vedrørende den enkelte patientkontakt reduceres med de konkrete beløb, som regionerne modtager fra kommunerne for de præsterede aktiviteter.

Det er lagt til grund for finansieringsbalancen, at den samlede vækst i produktionsværdien på 1.950,0 mio. kr. alene pålægges kommunal medfinansiering på 1.535,5 mio. kr. Den kommunale medfinansiering udgør 25,4 pct. heraf, svarende til 390,1 mio. kr. Herudover sker der et løft på sygesikringsområdet ekskl. medicintilskud på 200 mio. kr., hvoraf den gennemsnitlige kommunale medfinansiering er 10 pct.

Fordelingen af de samlede statslige aktivitetsmidler på kommuner og regioner er foretaget på baggrund af takstsystem 2011.

Status for opfølgning på *Aftale om sundheds-it*

Regeringen og Danske Regioner indgik i forbindelse med økonomiaftalen for 2011 en aftale vedrørende sundheds-it. Aftalen har til formål at sikre en klarere og mere forpligtende kurs for sundheds-it udviklingen de kommende år. Fokus er på understøttelsen af det kliniske arbejde, driften af sygehusene og parternes styringsopgaver, herunder især at gøre dagligdagen for sundhedspersonalet lettere og mere effektiv.

Med aftalen er der fastlagt en række mål og milepæle for blandt andet sygehusenes elektroniske patientjournaler (EPJ) og statens registre. Status for udmøntningen heraf fremgår af *tabel 1*.

Tabel 1
Status for mål og milepæle mv.

Mål	Status
Samordning af statens sundheds-it opgaver i en tværgående koncernorganisering under Indenrigs- og Sundhedsministeriet.	National Sundheds-IT (NSI) er pr. 1. januar 2011 oprettet som en selvstændig styrelse under Indenrigs- og Sundhedsministeriet.
Udmøntning af pulje til fællesregionale investeringer i sundheds-it.	Der er april 2011 meddelt tilsagn om 19,5 mio. kr. til det interregionale billedindeks. Frigivelsen af det resterende beløb forudsætter et beslutningsgrundlag for yderligere projekter.
Etablering af ny rådgivende bestyrelse for sundheds-it.	Den rådgivende bestyrelse er nedsat ultimo 2010.
Mål 1: Inden udgangen af 2013 har hver region en fuldt konsolideret elektronisk patientjournal (EPJ) og en sammenhængende it-arbejdsplads med fælles log-in til alle relevante sygehussystemer.	Region Sjælland har gennemført målet. I de øvrige regioner forløber konsolideringen planmæssigt, og målets tidsramme forventes overholdt.
Mål 2: It-understøttelsen af sygehusenes produktionsplanlægning og logistikfunktioner styrkes, blandt andet ved at alle større fælles akutmodtagelser har fuldt overblik over kapacitet og ressourcer via elektroniske tavler inden udgangen af 2011.	Der er etableret en fællesregional arbejdsgruppe, der beskæftiger sig med it-understøttelse af akutområdet, herunder den præhospitale indsats og erfaringsudveksling vedrørende overblikstavler på akutmodtagelserne. Samtlige regioner forventer at indfri pejlemærket til tiden.
Mål 3: Inden udgangen af 2011 etableres et Nationalt Patient Indeks (NPI), som løbende udbygges med stadig flere data om patienten.	Der er enighed om projektets organisering og finansiering. Etableringen af indekset er forsinket med et halvt år fra ultimo 2011 til medio 2012. NPI har tæt sammenhæng til regionernes projekt vedrørende etablering af en sundhedsjournal, og projekterne koordineres derfor.
Mål 4: Inden udgangen af 2012 er alle MedCom standarder fuldt udbredt på alle regionernes sygehuse.	Et kommissorium, der beskriver udrulningsindsatsen, er under udarbejdelse og forventes fremlagt i Regionernes Sundheds-IT's (RSI) styregruppe medio 2011.

Tabel 1 (fortsat)
Status for mål og milepæle mv.

Mål	Status
Mål 5: Regionerne vil udbrede tolkning via video-konference på alle relevante sygehusafdelinger inden udgangen af 2012.	Projektet er udbredt til ca. 50 sygehusafdelinger, hvor der siden projektets start er gennemført ca. 1.500 tolkninger. Der gennemføres desuden en række pilotprojekter i almen praksis og i kommuner. Som følge af en forsinkelse i den kliniske afprøvning af projektet er projektets implementering forsinket med ca. tre måneder.
Mål 6: Som led i en samlet effektivisering og konsolidering af sundheds-it opgaverne i staten, vil der i 2012 være etableret en fælles model for indberetning og genbrug af data i nationale sundhedsregistre.	I regi af NSI gennemføres der en kortlægning af de statslige indberetningsløsninger. Analysen vil indgå i det videre arbejde med at formulere en model for en fælles indberetningsløsning.
Mål 7: Staten vil inden udgangen af 2011 sikre, at aktuelle data fra de centrale registre, herunder Landspatientregistret kan stilles hensigtsmæssigt til rådighed for sundhedsvæsenets parter.	Indenrigs- og Sundhedsministeriet afklarer pt. de juridiske rammer for virkeliggørelsen af projektet sammen med Datatilsynet. Såfremt projektet kan realiseres inden for de juridiske rammer, forventes det gennemført i 3. kvartal 2011.
Mål 8: Staten vil vurdere juridiske barrierer, som bl.a. kan begrænse regionerne i at anskaffe fælles it-systemer og forhindre deling af data. Staten vil i den forbindelse tage initiativ til senest i 2011 at evaluere gældende regler om adgang til patienternes data, blandt andet under hensyntagen til udbygningen af det nationale patientindeks.	Lovforslag om udvidet adgang til indhentning af patientoplysninger mv. er vedtaget i Folketinget den 30. maj 2011. Datatilsynet har i september 2010 accepteret, at NemSMS kan benyttes til påmindelser om aftaler mv. i sundhedsvæsenet. Tilladelsen er givet for en fem-årig periode. Indenrigs- og Sundhedsministeriet vil inden udgangen af 2011 udarbejde en vurdering af de juridiske barrierer for regionernes anskaffelse af fælles it-systemer.

Bloktilskudsaktstykket

The image features a dark teal background with two white, curved lines that intersect in the lower right quadrant. The lines start from the bottom edge and curve upwards and to the right, creating a sense of movement and depth. The top line is steeper, while the bottom line is more gradual. They meet at a point approximately one-third of the way across the page from the left and two-thirds of the way up from the bottom.

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg
1218 København K

Finansministeriet. København, den 15. juni 2011.

- a. Finansministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at statens bloktilskud til kommunerne for finansåret 2012 fastsættes til 77.928,2 mio. kr. Heraf udgør balancetilskud 12.320,5 mio. kr., hvoraf 3.000 mio. kr. er betinget, jf. lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner.

Finansministeriet anmoder endvidere om Finansudvalgets tilslutning til, at statens beskæftigelsestilskud til kommunerne for finansåret 2012 fastsættes til 14.078,4 mio. kr., jf. lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner.

I forbindelse hermed søges om tilslutning til:

- at fremskrivningsprocenten for det statsgaranterede udskrivningsgrundlag fra det korrigerede beregningsgrundlag for 2009 til 2012 udgør 10,4.
- at der ved beregning af loftet for grundskyld for 2012 anvendes en skønnet stigning i det kommunale udskrivningsgrundlag for 2011-2012 på 1,3 pct. Reguleringsprocenten udgør hermed 4,3.
- at indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til i 2012 at fordele en tilskudsramme på 2.000 mio. kr. til kommunerne med henblik på at løfte de fysiske rammer for børn og unge på dagtilbudsområdet, i folkeskolen, til idrætsfaciliteter målrettet børn og unge samt på ældreområdet.
- at indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at forhøje tilskuddet til særligt vanskeligt stillede kommuner på § 16.91.12.10. Særligt vanskeligt stillede kommuner med 374,2 mio. kr. i 2012. Beløbet finansieres ved en tilsvarende reduktion af det kommunale bloktilskud.
- at indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at nedsætte efterreguleringen af skat, tilskud og udligning for de kommuner, der selvbudgetterede for 2009, med i alt 300 mio. kr. Nedsættelsen på 300 mio. kr. fordeles proportionalt på kommunerne i forhold til deres samlede efterregulering.

- at kommunernes faktiske tilbagebetalinger af uretmæssigt opkrævede ejendoms-skatte refunderes. I forbindelse hermed søges om tilslutning til, at for krav på tilbagebetaling af grundskyld, som støttes på § 1, stk. 4 og 6, i lov om kommunal ejendoms-skat kan disse udbetales, uanset om forældelse måtte være indtrådt.
- at finansministeren bemyndiges til ikke at nedsætte statens bloktilskud til kommunerne med de kommunale mindreudgifter, som følger af visse gennemførte ændringer i den statslige regulering af kommunerne, jf. bilag 5.
- at forhøje kommunernes bloktilskud for 2012 med 39,7 mio. kr. som følge af mindreudgifter i VISO (Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation) i tidligere år og forhøje kommunernes bloktilskud for 2012 og frem med 15,7 mio. kr. som følge af fastlæggelse af VISO's fremadrettede bevillingsniveau.
- at forhøje kommunernes bloktilskud for 2012 med 15,1 mio. kr. fra § 15.75.38. Bedre og mere fleksibel hjemmehjælp. Kontoen blev oprettet i 2006 med en ansøgningspulje, som nu er udmøntet. De uforbrugte midler skyldes tilbageløb fra kommunerne ved regnskabsafklæggelse for de igangsatte projekter.
- at finansministeren bemyndiges til at reducere det kommunale bloktilskud med 40 mio. kr. i 2012 og 30 mio. kr. årligt i 2013-2015 til finansiering af kommunernes andel af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015.
- at finansministeren bemyndiges til at reducere det kommunale bloktilskud med 30 mio. kr. årligt i 2012-2014 til opsamling i en pulje til fælleskommunale it-investeringer.
- at indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at videreføre det særlige tilskud til de kommuner, der lider et provenutab som følge af lov nr. 705 af 25. juni 2010 om nedsættelsen af grundskyldspromillen for ejendomme, der benyttes til landbrug, gartneri, planteskole, frugtplantage eller skovbrug.
- at finansministeren bemyndiges til at overføre 14,0 mio. kr. fra § 35.11.07 Pulje til bedre kvalitet i den offentlige sektor til nyoprettet hovedkonto § 15.75.80 Faglige kvalitetsoplysninger (Reservationsbev.) til finansiering af etablerings- og driftsomkostninger forbundet med, at redskaber til faglige kvalitetsoplysninger stilles it-understøttet til rådighed for kommunerne.
- at indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at overføre op til 3,0 mio. kr. fra § 16.11.01.25 Sammenlignelige brugertilfredshedsundersøgelser til finansiering af omkostninger forbundet med samarbejdsaftale med KL om implementeringsaktiviteter i forbindelse med den nationale udrulning af konceptet for sammenlignelige brugertilfredshedsundersøgelser.
- at det kommunale bloktilskud i 2012 reduceres med 4 mio. kr. til finansiering af Samarbejdsprojektet for den decentrale offentlige sektor.

- at kommunernes bloktilskud for 2011 forøges med 3,7 mio. kr. som følge af DUT-sager på årets lov- og cirkulæreprogram, jf. bilag 1.

Finansministeriet anmoder endvidere om Finansudvalgets tilslutning til, at statens tilskud til regionerne til finansiering af sundhedsområdet fastsættes til 81.356,6 mio. kr., og at statens tilskud til finansiering af regionale udviklingsopgaver fastsættes til 2.233,3 mio. kr. for finansåret 2012, jf. lov om regionernes finansiering.

I forbindelse hermed søges om tilslutning til:

- at der for 2012 afsættes et statsligt aktivitetsafhængigt tilskud til regionerne på 2.669,6 mio. kr. til finansiering af aktivitet på sygehusområdet på landsplan.
- at det regionale bloktilskud på sundhedsområdet fra 2012 og frem forhøjes med 433,9 mio. kr. af hensyn til en balanceret udvikling i den regionale økonomi.
- at det regionale bloktilskud vedrørende regional udvikling fra 2012 og frem forhøjes med 15,2 mio. kr. af hensyn til en balanceret udvikling i den regionale økonomi.
- at indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at meddele endelige tilsagn om tilskud fra kvalitetsfonden til sygehusbyggeri omfattet af regeringens foreløbige tilsagn og efterfølgende foretage løbende støtteudbetaling til projekterne i henhold til fastsat finansieringsprofil, samt at indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om tilskudsadministration, herunder om vilkår for tilskud, meddelelse af tilsagn om tilskud, ændring af meddelelse af tilskud, bortfald af meddelte tilsagn, udbetaling af tilskud, tilbagebetaling af tilskud og renter, regnskab, revision og rapportering samt tilsyn og kontrol.
- at indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om regional medfinansiering af kvalitetsfondsinvesteringer i en moderne sygehusstruktur, herunder om deponering af regionernes egenfinansiering, midler fra kvalitetsfonden og provenu fra låneoptagelse samt overførsel af uforbrugte statslige og regionale midler.
- at det regionale bloktilskud på sundhedsområdet ved midtvejsreguleringen for 2011 opreguleres med 139,0 mio. kr. til endelig regulering af medicingarantien i 2010.
- at det regionale bloktilskud på sundhedsområdet ved midtvejsreguleringen for 2011 nedreguleres med 220,3 mio. kr. til foreløbig regulering af medicingarantien i 2011. Midtvejsreguleringen er korrigeret med 75,7 mio. kr. som følge af lov nr. 1546 af 21. december 2010 om ændring af lov om kunstig befrugtning.
- at finansministeren bemyndiges til at reducere det regionale bloktilskud på sundhedsområdet med 20 mio. kr. i 2012 og 15 mio. kr. årligt i 2013-2015 til regionernes medfinansiering af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015.
- At finansministeren bemyndiges til at modregne 4,5 mio. kr. i regionernes bloktilskud på sundhedsområdet for 2011 i henhold til *Aftale om flere praktikpladser i*

kommuner og regioner (af 27. november 2009), og at undervisningsministeren bemyndiges til at overføre disse midler, 4,5 mio. kr. i 2011, til Arbejdsgivernes Elevrefusion.

- at det regionale bloktilskud på sundhedsområdet i 2012 reduceres med 2 mio. kr. til regionernes medfinansiering af Samarbejdsprojektet for den decentrale offentlige sektor.
- at det regionale bloktilskud til sundhedsområdet i 2011 reguleres med -47,6 mio. kr. som følge af DUT-sager på årets lov- og cirkulæreprogram, jf. bilag 3.

Finansministeriet anmoder endvidere om Finansudvalgets tilslutning til, at der sikres ligestilling i sagen om værdiansættelse af skatterestancer mv. i opgørelsen af nettoformuen i amterne m.fl. Dette indebærer i overensstemmelse med det orienterende aktstykke nr. 71 af 4. januar 2011, at udestående restafregning af kontant kompensation i statens favør svarende til 292,4 mio. kr. afskrives, og at restafregning, der kan henføres til værdiansættelsen af skatterestancer mv., i favør af regioner og kommuner på 193,0 mio. kr. med tillæg af renter (diskontoen +1 pct.) svarende til i alt 218,5 mio. kr. udbetales.

I forbindelse hermed søges om tilslutning til:

- at finansministeren bemyndiges til i 2011 at udbetale 218,5 mio. kr. inklusive renter fra 1. juni 2007 til udbetaling pr. 24. juni 2011. Beløbene udbetales til regionerne med henblik på videre fordeling til relevante myndigheder.
- b. Staten yder årligt tilskud til kommunerne, jf. lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, samt til regionerne, jf. lov om regionernes finansiering. Tilskudene fastsættes af finansministeren med tilslutning fra Folketingets Finansudvalg. Kommuner og regioner skal senest den 1. juli året forud for tilskudsåret have meddelelse om størrelsen af det samlede tilskud.

Regeringen indgik den 2. juni 2011 aftale med Danske Regioner om regionernes økonomi for 2012. Den 4. juni 2011 indgik regeringen aftale med KL om kommunernes økonomi for 2012.

Aftalen med KL

Det er i aftalen med KL forudsat, at kommunernes serviceudgifter i 2012 udgør 247,8 mia. kr. Hertil kommer yderligere reguleringer i medfør af DUT-princippet. Udgangspunktet for aftalen er et uændret udgiftsniveau i forhold til aftalen for 2011. Dermed er rammen i overensstemmelse med *Genopretningsaftalen*.

Det er lagt til grund for aftalen, at det samlede kommunale aktivitetsbestemte bidrag til regionernes sundhedsområde i 2012 udgør 18.887 mio. kr.

Med henblik på at sikre balance mellem de samlede kommunale udgifter og indtægter for kommunerne under ét er der fastsat et balancetilskud på 12.320 mio. kr. i 2012, hvoraf de 3.000 mio. kr. er betinget, jf. lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommunerne.

Udgangspunktet for fastsættelsen af bloktilskuddet til kommunerne i 2012 er en uændret kommunal skattefastsættelse for kommunerne under ét.

Der er med aftalen finansieret et anlægsniveau på 15,5 mia. kr. inklusiv kvalitetsfond, men eksklusiv kommunalt ejede ældreboliger.

I 2012 udmøntes 2 mia. kr. fra kvalitetsfonden med henblik på at forbedre de fysiske rammer på dagtilbudsområdet, i folkeskolen samt på ældreområdet mv. Investeringsniveauet på kvalitetsfundsområderne udgør således i alt mindst 7 mia. kr. i 2012.

Det er en forudsætning for anvendelsen af midlerne fra kvalitetsfonden, at den enkelte kommune bidrager med tilsvarende finansiering til investeringsprojekterne.

Kvalitetsfondsmidlerne fordeles mellem kommunerne efter bloktilskudsnøglen, og midlerne budgetteres på en særskilt konto på finansloven og fremgår ligeledes af tilskudsudmeldingen til kommunerne.

Der afsættes i 2012 en lånepulje på 600 mio. kr., herunder til kvalitetsfundsprojekter og it-investeringer. Lånepuljen målrettes primært kommuner i en økonomisk og likviditetsmæssig vanskelig situation.

Der afsættes i 2012 en deponeringsfritagelsespulje på 100 mio. kr. med henblik på at fremme offentligt-private samarbejdsprojekter.

Det er forudsat i aftalen, at kommunernes overførselsudgifter vil udgøre 59,6 mia. kr. i 2012, og at kommunernes udgifter til forsørgelse og aktivering af forsikrede ledige mv. vil udgøre 14,1 mia. kr. i 2012 efter refusion og under forudsætning af en satsreguleringsprocent på 2,9.

Der er enighed om, at der foretages en midtvejsvurdering af skønnene for udgifterne til indkomstoverførsler i 2012. I tilfælde af væsentlige ændringer i skønnet for udgifterne til indkomstoverførsler sammenholdt med de øvrige forudsætninger for aftalen kan der være behov for at neutralisere dette i den indgåede aftale.

Regeringen og KL er enige om, at kommunernes aktive indsats kan påvirke størrelsen af indkomstoverførslerne.

Det er aftalt, at puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner på § 16.91.12.10. forhøjes til 550 mio. kr. i 2012. Forhøjelsen af særtilskudspuljen finansieres af bloktilskuddet.

Efterreguleringen af selvbudgetteringen i 2009 betyder, at 19 kommuner skal tilbagebetale i alt 1,6 mia. kr. i 2012. I lyset af de særlige forhold omkring dette, søger regeringen tilslutning til, at efterreguleringen nedjusteres med 300 mio. kr.

Samtidig afsættes en lånepulje på 300 mio. kr., der fordeles efter ansøgning blandt kommuner med en ekstraordinær efterregulering sammenholdt med den likviditetsmæssige situation i kommunen.

Der er i aftalen forudsat konstant reelt nettobidrag til AER. Ændringer i denne forudsætning vil blive taget op i forbindelse med drøftelserne om kommunernes økonomi for 2013.

Regeringen og KL indgik i 2008 en flerårsaftale om frigørelse af ressourcer til den borgernære service i kommunerne i 2009-2013. Kommunerne skal ved egen indsats frigøre 1 mia. kr. i 2009 stigende til 2½ mia. kr. i 2013. Regeringen skal fremsætte statslige initiativer, der kan frigøre ½ mia. kr. i 2010 stigende til 2½ mia. kr. i 2013.

Regeringen har i overensstemmelse med gensidighedsaftalen fremlagt nye konkrete initiativer inden for blandt andet afbureaukratisering, digitalisering, indkøb, som – sammen med de initiativer, der indgik i økonomiaftalen for 2010 og 2011 – i alt frigør ressourcer i kommunerne svarende til 1,8 mia. kr. i 2012. Heri indgår, at regeringen med en række konkrete initiativer på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet har levet op til sine forpligtelser i forhold til gensidighedsaftalen i 2012 – ligesom der er aftalt afbureaukratiseringsinitiativer ift. henholdsvis beskæftigelses- og folkeskoleområdet.

Kommunerne vil i henhold til gensidighedsaftalen ved egen indsats frigøre yderligere mindst 0,3 mia. kr. i 2012 til service i kommunerne i forhold til 2011.

Regeringen og KL er enige om, at der er et betydeligt effektiviseringspotentiale ved bedre indkøbsordninger i kommunerne. Der er derfor blandt andet enighed om, at der etableres 15-20 koordinerede og forpligtende indkøbsaftaler for kommunerne frem mod 2015.

Kommunerne finansierer 40 mio. kr. til den nye fællesoffentlige digitaliseringsstrategi. Hertil kommer yderligere årlige udgifter på 30 mio. kr. i 2013-2015. Der reserveres desuden en pulje på 30 mio. kr. årligt i 2012-2014 fra det kommunale bloktilskud til fælleskommunale it-investeringer.

Der er enighed om, at der gennem en omstilling og mere effektive arbejdsgange er et potentiale for at reducere den kommunale administration svarende til knap ca. 750 mio. kr. i 2012 og stigende til ca. 1½ mia. kr. i 2013 i forhold til niveauet i 2010. De frigjorte ressourcer kan anvendes til prioritering af borgernær service.

Regeringen og KL er enige om ved en ambitiøs indsats at styrke anvendelsen af it i folkeskolen. Der er derfor reserveret 500 mio. kr. fra Fonden for Velfærdsteknologi, som over de kommende år blandt andet skal bidrage til at udvikle markedet for digitale læremidler, understøtte effektive distributionskanaler, som sikrer let og overskuelig adgang til digitale læremidler samt medvirke til at erfaringer fra forsøgs- og forskningsprojekter udbredes. Eventuelle bidrag til indkøb af læremidler medfinansieres af kommunerne, mindst svarende til den statslige andel.

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om at forlænge Samarbejdsprojektet for den decentrale offentlige sektor frem til 2014. Samarbejdsprojektet på § 7.11.02.50. tilføres 10 mio. kr. i 2012, hvoraf stat og kommuner hver finansierer 4 mio. kr., mens regionerne finansierer 2 mio. kr.

Det særlige tilskud i 2011 til kommuner, der lider et provenutab som følge af nedsættelsen af grundskyldspromillen for landbrugsejendomme mv., videreføres i 2012.

Aftalen med Danske Regioner

Der er aftalt et samlet niveau for nettodriftsudgifterne (eksklusive medicintilskud) på 93.296,8 mio. kr. på sundhedsområdet i 2012. Nettodriftsudgifterne på området for regional udvikling udgør 2.919,5 mio. kr. i 2012. Hertil kommer reguleringer i medfør af DUT-princippet.

Aftalen indeholder et bloktilskud på sundhedsområdet på 81.545,1 mio. kr. Bloktilskuddet på sundhedsområdet er for 2012 og frem forhøjet med 433,9 mio. kr. af hensyn til en balanceret udvikling i den regionale økonomi. Hertil kommer reguleringer i medfør af DUT-princippet mv.

Aftalen indeholder et bloktilskud vedrørende regional udvikling på 2.233,3 mio. kr. Bloktilskuddet vedr. regional udvikling er for 2012 og frem forhøjet med 15,2 mio. kr. af hensyn til en balanceret udvikling i den regionale økonomi. Hertil kommer reguleringer i medfør af DUT-princippet mv.

Der er i aftalen taget udgangspunkt i et forventet aktivitetsniveau for 2011 svarende til en aktivitetsstigning i forhold til den faktisk konstaterede aktivitet i 2010 på 1,0 pct. Med aftalen skabes grundlag for en yderligere aktivitetsvækst i 2012 på 3 pct. Aktivitetsløftet i 2012 tilvejebringes ved et realløft på 650 mio. kr. og produktivitetsforbedringer på 2 pct. Produktivitetskravet på 2 pct. er uændret i forhold til tidligere års aftaler med regionerne.

Med aftalen er der samlet prioriteret 1,5 mia. kr. som løft af de regionale udgifter til sygehuse og praksis sektor mv. i 2012. Sygehusene tilføres 650 mio. kr. til øget aktivitet samt 605 mio. kr. til øvrige udgifter, herunder ny sygehusmedicin. Praksisområdet tilføres 200 mio. kr. og til sygesikringsmedicin er prioriteret 45 mio. kr. som løft i forhold til forventet udgiftsniveau i 2011.

Regeringen og Danske Regioner er med aftalen enige om, at indsatsen for at anvende ressourcerne på sundhedsområdet på den bedst mulige måde skal forstærkes. Aftalen indebærer bl.a., at regionerne reducerer den regionale administration med 2½ pct. i 2012 og 5 pct. i 2013 svarende til knap 160 mio. kr. ift. 2010-niveauet. Samtidig frigøres der i regionerne 1 mia. kr. frem mod 2015 i forhold til 2009-udgiftsniveauet via mere effektivt vareindkøb og logistik.

Der er i 2012 forudsat et samlet niveau for anlægsudgifterne (brutto) på 3.300 mio. kr. på sundhedsområdet. Heraf hensættes ved deponering i regionerne 1.022 mio. kr. (12-pl) til finansiering af projekter med kvalitetsfundsstøtte, 300 mio. kr. tilvejebringes via en låne- og deponeringsfritagelsespulje, der administreres af Indenrigs- og Sundhedsministeriet, og 50 mio. kr. tilvejebringes fra IT-puljen til fællesregionale investeringer på § 16.9. Med henblik på at understøtte realiseringen af de fastsatte milepæle for sundheds-it udviklingen omlægges 100 mio. kr. fra IT-puljen til det regionale bloktilskud i 2012, så de dermed indgår som en del af den aftalte anlægsramme for 2012.

Låne- og deponeringsfritagelsespuljen på 300 mio. kr. etableres med henblik på bl.a. at fremme anvendelsen af offentligt-privat samarbejde. Puljen omfatter ikke kvalitetsfundsstøttede byggerier, da dette byggeri er fuld finansieret og skal afholdes inden for de fastsatte investeringsrammer.

For de kvalitetsfundsstøttede byggerier er der med aftalen enighed om en række elementer, der skal sikre, at regionerne realiserer byggerierne inden for de fastlagte investeringsrammer. Regionerne har ansvaret for at realisere sygehusbyggerierne med de løsninger, som er mest hensigtsmæssige lokalt og inden for de fastlagte investeringsrammer. Indenrigs- og Sundhedsministeriet følger op på, at de statslige midler anvendes til formålet og i overensstemmelse med tilsagnsbetingelserne. For de enkelte projekter udarbejdes kvartalsvise, revisionspåregnede redegørelser til regionsrådene, som også danner grundlag for Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfølgning. Det følger af tilsagnsvilkårene, at regionerne for hvert projekt opstiller og beslutter et prioriteret katalog over de umiddelbare projektilpasninger, der konkret gennemføres, hvis der opstår budgetproblemer, så den fastlagte investeringsramme overholdes.

Der er enighed om en ny fællesoffentlig digitaliseringsstrategi for perioden 2011-2015. Regionerne vil kunne realisere væsentlige gevinster som følge heraf. Regionerne medfinansierer strategien med 20 mio. kr. i 2012 og 15 mio. kr. årligt i perioden 2013-2015. Regionernes økonomiske bidrag finansieres af det regionale bloktilskud.

Regeringen, Danske Regioner og KL er enige om at forlænge Samarbejdsprojektet for den decentrale offentlige sektor til og med 2014. Samarbejdsprojektet tilføres 10 mio. kr. i perioden, hvoraf stat og kommuner finansierer hver 4 mio. kr. mens regionerne finansierer 2 mio. kr.

Det statslige aktivitetsbestemte tilskud til sygehusområdet udgør i 2012 2.669,6 mio. kr.

Det aktivitetsbestemte tilskud udbetales med 100 pct. af DRG-taksten ekskl. kommunal medfinansiering indtil 1.232,4 mio. kr. De resterende 1.437,2 mio. kr. udbetales med 70 pct. af DRG-taksten ekskl. kommunal medfinansiering. Opgjort inkl. kommunalt aktivitetsbidrag udgør den samlede aktivitetspulje 3.908,3 mio. kr.

Det statslige, aktivitetsbestemte tilskud på 2.669,6 mio. kr. for 2012 udbetales á conto i starten af 2012 og opgøres endeligt ved udgangen af 1. kvartal 2013 på grundlag af den aktivitet i regionerne i 2012, som er indberettet senest den 1. marts 2013.

Det maksimale niveau for regional finansiering fra kommunal medfinansiering i form af aktivitetsbestemte bidrag udgør 18.887,3 mio. kr. i 2012. Hertil kommer reguleringer i medfør af DUT-princippet. Som følge af omlægningen af den kommunale medfinansiering er det tidligere kommunale grundbidrag ophørt, idet det aktivitetsbestemte bidrag er øget tilsvarende.

Regionerne vil i 2012 endvidere modtage finansiering i form af kommunernes udviklingsbidrag, som i 2012 vil udgøre 686 mio. kr.

Udgifterne til medicintilskud i 2010 udgjorde 7.067 mio. kr. Via den aftalte medicingaranti for 2010 opreguleres bloktilskuddet i 2011 med 75 pct. af merudgifterne i regionerne i forhold til det forudsatte niveau. Reguleringen udgør 139 mio. kr.

Udgifterne til medicintilskud i 2011 skønnes til 6.700 mio. kr. Via den aftalte medicingaranti for 2011 nedreguleres bloktilskuddet i 2011 som en foreløbig midtvejsregulering med 75 pct. af mindreudgifterne i regionerne i forhold til det forudsatte niveau. Reguleringen udgør -296 mio. kr. Dertil kommer en korrektion på 75,7 mio. kr. som følge af, at dut-reguleringen vedrørende ændring af lov om kunstig befrugtning også indeholder en regulering af medicinudgiften i 2011. Det er lagt til grund for aftalen, at regionernes udgifter til medicintilskud i 2012 udgør 6.745 mio. kr.

Øvrige elementer i aftalerne

Det er ved fastsættelsen af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag lagt til grund, at fremskrivningsprocenten for udskrivningsgrundlaget fra det korrigerede beregningsgrundlag for 2009 til 2012 udgør 10,4.

Skønnet over udskrivningsgrundlaget i 2012 er korrigeret for Reformpakken 2020 og hviler derudover på en forudsætning om i øvrigt uændret lovgivning. Ved efterfølgende ændringer heri med virkning for 2012-grundlaget neutraliseres virkningerne for de selv-budgetterende kommuner.

Ved beregningen af statsgarantien for den enkelte kommune er der i beregningsgrundlaget (udskrivningsgrundlaget for 2009) korrigeret for virkningerne af *Forårspakke 2.0* og *Aftale om genopretning af dansk økonomi*.

Der er med virkning fra og med 2003 indført et loft over grundlaget for beregning af grundskyld. Skønnet for stigningen i udskrivningsgrundlaget, som indgår i reguleringsprocenten for forhøjelse af den afgiftspligtige grundværdi, fastsættes til 1,3 pct. Reguleringsprocenten udgør herefter 4,3.

Pris- og lønudviklingen på det kommunale område fra 2011 til 2012 er fastsat til 2,2 pct. for serviceudgifterne (ekskl. overførsler), 2,4 pct. for de samlede udgifter (inkl. overførsler) samt til 3,0 pct. vedrørende anlægsudgifter. Der er endvidere anvendt en skønnet satsreguleringsprocent for 2012 på 2,9.

Pris- og lønudviklingen på det regionale område fra 2011 til 2012 er på sundhedsområdet fastsat til 2,0 pct. (ekskl. medicintilskud) og på området for regional udvikling til 2,2 pct. For anlæg er fastsat en pris- og lønudvikling på 0,4 pct., og for det samlede regionale område er pris- og lønudviklingen fastsat til 1,8 pct. (inkl. medicin).

Det er i aftalen forudsat, at kommunernes grundbidrag på udviklingsområdet for 2012 vil udgøre 123 kr. pr. indbygger. Reguleringen er fastsat på basis af et skøn for den regionale pris- og lønudvikling fra 2011 til 2012 på 1,8 pct. inklusive medicin.

Regeringen har med lov nr. 1605 af 22. december 2010 gennemført en ændring af lov om kommunal ejendomsskat, der fremadrettet sikrer overensstemmelse mellem kommunernes praksis og lovgrundlaget for fradrag for forbedringer i forbindelse med betaling af ejendomsskatter. Regeringen og KL er enige om, at staten refunderer de faktiske tilbagebetalinger til borgerne i den enkelte kommune. Tilbagebetalingerne skønnes foreløbigt til 518 mio. kr. Indenrigs- og Sundhedsministeriet vil anvise kompensationsbeløbene til kommunerne snarest muligt efter, at udbetalingen til borgerne har fundet sted. Kommunerne skal indsende en revisorerklæring vedrørende opgørelsen af kompensationsbeløbene.

I forlængelse af aftalen med KL søges om Finansudvalgets tilslutning til, at for krav på tilbagebetaling af grundskyld, som støttes på § 1, stk. 4 og 6, i lov om kommunal ejendomsskat kan disse udbetales, uanset om forældelse måtte være indtrådt. Indenrigs- og sundhedsministeren vil i efteråret 2011 fremsætte forslag til lov om ændring af lov om kommunale ejendomsskatter med henblik på, at for krav på tilbagebetaling af grundskyld, som støttes på § 1, stk. 4 og 6, indtræder forældelse af fordringer tidligst den 1. januar 2014. En tilsvarende bestemmelse for krav på tilbagebetaling af grundskyld, som støttes på lovens § 1, stk. 5, blev indført med lov nr. 1605 af 22. december 2010. Herved vil der komme til at gælde samme forældelsesregel for alle krav på tilbagebetaling af grundskyld.

Som følge af mindreudgifter i VISO (Den nationale videns- og Specialrådgivningsorganisation) i 2009 og 2010 reguleres kommunernes bloktilskud for 2012 med 39,7 mio. kr. Mindreudgifterne for VISO afspejler, at nogle af de opgaver, som VISO-netværket oprindeligt blev forudsat at løse, i stedet håndteres lokalt. På denne baggrund reguleres kommunernes bloktilskud permanent med 15,7 mio. kr. årligt fra 2012 og frem.

Kommunernes bloktilskud for 2012 forhøjes med 15,1 mio. kr. som følge af tilbageløb fra kommunerne ved afslutning af projekter med støtte fra § 15.75.38. Bedre og mere fleksibel hjemmehjælp.

Som opfølgning på aftalen om kommunernes økonomi for 2010 stilles it-understøttede redskaber til faglige kvalitetsoplysninger til rådighed for kommunerne. Der afsættes i den forbindelse 14,0 mio. kr. til etablerings- og driftsomkostninger fra § 35.11.07. Pulje til bedre kvalitet i den offentlige sektor.

Som opfølgning på aftalen om kommunernes økonomi for 2011, hvor der blev afsat midler til sammenlignelige brugertilfredshedsundersøgelser i kommunerne, indgås der samarbejdsaftale med KL. Samarbejdsaftalen indebærer implementeringsomkostninger på op til 3,0 mio. kr., der finansieres af §16.11.01.25. Sammenlignelige brugertilfredshedsundersøgelser.

Der foretages en modregning i bloktilskuddet til regionerne på 4,5 mio. kr. i henhold til *Aftale om flere praktikpladser i kommuner og regioner* (af 27. november 2009), hvori det blev aftalt, at regionerne skulle oprette 330 ekstra pladser i 2010 ud over de allerede aftalte stigninger på social- og sundhedsuddannelsen, jf. *Trepartsaftalen* fra 2007. Regionerne har oprettet ca. 260 ekstra pladser i 2010, hvorfor den sanktion, der er beskrevet i aftalen, skal udmøntes. Sanktionen indebærer, at der foretages en modregning af en andel af det beløb, der svarer til andelen af den manglende målopfyldelse af de ekstra praktikpladser.

Generelle tilskud til kommuner i 2012

Efter lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner yder staten til samtlige kommuner et årligt generelt tilskud.

Det generelle tilskud til kommunerne for finansåret 2012 søges fastsat til 77.928,2 mio. kr., heraf udgør balancetilskuddet 12.320,5 mio. kr., hvoraf 3.000,0 mio. kr. er betinget, jf. lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner.

Opgørelsen heraf er sket med udgangspunkt i det foregående års tilskud med regulering for pris- og lønudviklingen.

Det generelle tilskud til kommunerne for 2012 er reguleret som følge af Det Udvidede Totalbalanceprincip, jf. lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner.

I vedlagte bilag 1 er givet en samlet specifikation og oversigt over den søgte tilskudsfastsættelse. De søgte tilskudsbeløb for 2012 vil blive indarbejdet i forslag til finanslov for 2012.

På det kommunale bloktilskud for 2012 foretages en foreløbig regulering på 7.828,4 mio. kr. vedrørende den skønnede udvikling i kommunernes udgifter til de budgetgaranterede områder fra 2010 til 2012 og en efterregulering vedrørende udviklingen fra 2008 til 2010 på 176,3 mio. kr. Det kommunale bloktilskud reguleres permanent med 1.663,7 mio. kr. vedrørende udviklingen i kommunernes udgifter til de budgetgaranterede områder fra 2009 til 2010.

Beskæftigelsestilskud til kommuner i 2012

Efter lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner yder staten til samtlige kommuner et årligt beskæftigelsestilskud.

Beskæftigelsestilskuddet til kommunerne for finansåret 2012 søges fastsat til 14.078,4 mio. kr.

Beskæftigelsestilskuddet for 2012 er opgjort som grundtilskud og merudgiftsbehov. Grundtilskuddet er reguleret som følge af ændringer i love og regler på de områder, som er omfattet af beskæftigelsestilskuddet, jf. lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner.

I vedlagte bilag 2 er givet en samlet specifikation og oversigt over den søgte tilskudsfastsættelse. Det søgte tilskudsbeløb for 2012 vil blive indarbejdet i forslag til finanslov for 2012.

Generelle tilskud til kommuner i 2011

De generelle tilskud til kommunerne for 2011 søges reguleret med 3,7 mio. kr. som følge af Det Udvidede Totalbalanceprincip mv., jf. lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner.

I vedlagte bilag 1 er givet en samlet specifikation og oversigt over den søgte tilskudsfastsættelse i 2011.

Ændringerne af de generelle tilskud for finansåret 2011 kan specificeres således på under-, standard- og regnskabskonti:

§ 16.91.11. Kommunerne

20. Statstilskud til kommuner	
Udgift	
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	3,7 mio. kr.

Beskæftigelsestilskud til kommuner i 2011

Beskæftigelsestilskuddet til kommunerne for 2011 søges reguleret med -2.053,0 mio. kr. Tilskuddet er reguleret for kommunale nettoudgifter som følge af ændringer af love og regler på de områder, som er omfattet af beskæftigelsestilskuddet, jf. lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner.

Derudover søges beskæftigelsestilskuddet for 2010 efterreguleret med -1.200,8 mio. kr. Den endelige opgørelse af tilskuddet er reguleret for kommunale nettoudgifter som følge af ændringer af love og regler på de områder, som er omfattet af beskæftigelsestilskuddet, jf. lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner.

I vedlagte bilag 2 er givet en samlet specifikation og oversigt over den søgte tilskudsfastsættelse i 2011 samt den søgte endelige regulering vedrørende 2010.

Ændringerne af beskæftigelsestilskuddet for finansåret 2011 kan specificeres således på under-, standard- og regnskabskonti:

På nyoprettet underkonto:

§ 16.91.13. Beskæftigelsestilskud til kommuner (Lovbunden)

20. Midtvejsregulering af årets beskæftigelsestilskud til kommuner	
Udgift	
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-2.053,0 mio. kr.

På nyoprettet underkonto:

§ 16.91.13. Beskæftigelsestilskud til kommuner (Lovbunden)

30. Efterregulering af det foregående års beskæftigelsestilskud til kommuner

Udgift

42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner .....-1.200,8 mio. kr.

Generelle tilskud til regioner i 2012

Efter lov om regionernes finansiering yder staten et årligt tilskud til regionerne til finansiering af sundhedsområdet og et årligt tilskud til finansiering af de regionale udviklingsopgaver.

Opgørelsen heraf er sket med udgangspunkt i det foregående års tilskud med regulering for pris- og lønudvikling.

Tilskuddet til finansiering af sundhedsområdet søges fastsat til 81.356,6 mio. kr. i 2012, og tilskuddet til finansiering af de regionale udviklingsopgaver søges fastsat til 2.233,3 mio. kr.

Det generelle tilskud til regionerne for 2012 er reguleret som følge af Det Udvidede Totalbalanceprincip, jf. lov om regionernes finansiering.

I vedlagte bilag 3 og 4 er givet en samlet specifikation og oversigt over den søgte tilskudsfastsættelse. De søgte tilskudsbeløb for 2012 vil blive indarbejdet i forslag til finanslov for 2012.

Generelle tilskud til regioner i 2011

De generelle tilskud til regionerne for 2011 søges reguleret med -47,6 mio. kr. som følge af Det Udvidede Totalbalanceprincip mv., jf. lov om regionernes finansiering og -85,8 mio. kr. som følge af andre reguleringer.

I vedlagte bilag 3 og 4 er givet en samlet specifikation og oversigt over den søgte tilskudsfastsættelse i 2011.

Ændringerne af de generelle tilskud for finansåret 2011 kan specificeres således på under-, standard og regnskabskonti:

§ 16.91.03. Statstilskud til regioner

10. Statstilskud til sundhedsområdet

Udgift

42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner ..... -133,4 mio. kr.

Andre bevillingsforhold

Der afsættes et statsligt aktivitetsafhængigt tilskud til aktivitet på sygehusområdet i 2012. Dette kan specificeres således på under- og standardkonti:

§ 16.51.72. Pulje til at øge behandlingskapaciteten i sundhedsvæsenet

40. Merbehandlinger på sygehusområdet

Udgift

42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner.....2.669,6 mio. kr.

Staten refunderer kommunerne de faktiske tilbagebetalinger til borgerne af uretmæssigt opkrævet grundskyld. Dette kan specificeres således på under- og standardkonti:

På nyoprettet konto:

§ 16.91.22. Kompensation for tilbagebetaling af grundskyld (Lovbunden)

10. Kompensation for tilbagebetaling af grundskyld	
Udgift	
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	518,0 mio. kr.

Den søgte ændring af generelle tilskud til kommuner og regioner for finansåret 2011 er finansieret inden for rammerne af finansloven for 2011, herunder ved træk på de enkelte ministeriers reserver til finansiering af bindende regelændringer.

Af den samlede regulering til kommunerne og regionerne i 2011 søges en del finansieret ved forbrug af reserven til midtvejs- og efterregulering af bloktilskuddet. Dette kan specificeres således på under- og standardkonti:

§ 35.11.09. Midtvejs- og efterregulering af det kommunale bloktilskud mv.

10. Midtvejs- og efterregulering af det kommunale bloktilskud mv.	
Udgift	
49. Reserver og budgetregulering	-169,1 mio. kr.

I tilknytning til aftale om regionernes økonomi for 2012 er det med henblik på at ligestille regionerne i sagen om værdiansættelse af skatterestancer mv. i forbindelse med delingen af nettoformuen i amterne m.fl. aftalt, at staten udbetaler den restafregning, der som følge af statens værdiansættelse af skatterestancer mv. blev modregnet i udbetalingen af kontant kompensation. Som følge heraf udbetaler staten 218,5 mio. kr. inklusive renter til regioner og kommuner.

Afskrivningen vedrørende delingen af nettoformuen i amterne m.fl. specificeres således på under-, standard- og regnskabskonti:

§ 41.41.04. Statens kontantafregning til afgivende myndigheder

10. Kontantudligning	
26. Finansielle omkostninger.....	25,5 mio. kr.
42. Overførsler til regionerne.....	485,4 mio. kr.

- c. Særskilt forelæggelse for Finansudvalget af de søgte tilskudsbeløb sker under henvisning til § 14 og § 23 a i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og til § 3 i lov om regionernes finansiering.

Forelæggelse af fremskrivningsprocenten for kommunernes statsgaranterede udskrivningsgrundlag sker under henvisning til § 7 i lov om kommunal indkomstskat, og forelæggelsen af reguleringsprocenten for fastlæggelse af den afgiftspligtige grundværdi sker under henvisning til § 1 i lov om kommunal ejendomsskat.

- d. Finansministeriet har forhandlet med de respektive ministerier om de forhold, som vedrører disse ministeriers ressort, samt med KL og Danske Regioner.

- e. Under henvisning til ovenstående søger Finansministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at statens generelle tilskud til kommuner og regioner for finansåret 2011 fastsættes til henholdsvis 75.329,3 mio. kr. og 81.575,7 mio. kr., og at der på forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2011 optages følgende:

§ 08.21.01. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ..... -3,6 mio. kr.

§ 15.11.79. Reserver og budgetregulering ..... 16,7 mio. kr.

På nyoprettet hovedkonto

§ 15.75.80. Faglige kvalitetsoplysninger (Reservationsbev.) .....14,0 mio. kr.

§ 16.11.79. Reserver og budgetregulering ..... 113,0 mio. kr.

§ 16.91.03. Statstilskud til regioner ..... -133,4 mio. kr.

§ 16.91.11. Kommunerne ..... 3,7 mio. kr.

§ 16.91.13. Beskæftigelsestilskud til kommuner ..... - 3.253,8 mio. kr.

På nyoprettet hovedkonto:

§ 16.91.22. Kompensation for tilbagebetaling af grundskyld (Lovbunden) .....518,0 mio. kr.

§ 17.19.79. Reserver og budgetregulering ..... 9,4 mio. kr.

På nyoprettet underkonto:

§ 20.31.11.85. Tilbagebetaling af præmie og bonus fra regioner og kommuner til AER (Lovbunden) ..... 4,5 mio. kr.

§ 35.11.07. Pulje til bedre kvalitet.....-14,0 mio. kr.

§ 35.11.09. Midtvejs- og efterregulering af det kommunale bloktilskud mv. .....-169,1 mio. kr.

§ 41.41.04. Statens kontantafregning til afgivende myndigheder.....510,9 mio. kr.

Der søges endvidere tilslutning til, at der på forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2011 optages følgende tekstanmærkninger under § 16:

”Tekstanmærkning ad 16.11.01.25

Indenrigs- og Sundhedsministeren bemyndiges til at indgå en samarbejdsaftale med KL vedr. implementeringsaktiviteter i forbindelse med den nationale udrulning af konceptet for sammenlignelige brugertilfredshedsundersøgelser, således at der overføres op til 0,7 mio. kr. til KL i 2011 og op til 0,8 mio. kr. årligt i perioden 2012-2014. Midlerne finansieres af § 16.11.01.25. Sammenlignelige brugertilfredshedsundersøgelser. ”

”Tekstanmærkning ad 16.91.03

Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til som endelig regulering vedrørende medicingarantien for 2010 at forhøje statstilskuddet til regionerne på sundhedsområdet med 139,0 mio. kr. i 2011.”

”Tekstanmærkning ad 16.91.03

Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til som foreløbig regulering vedrørende medicingarantien for 2011 at sænke statstilskuddet til regionerne på sundhedsområdet med 220,3 mio. kr. i 2011, herunder under hensyntagen til korrektion som følge af lov nr. 1546 af 21. december 2010 om ændring af lov om kunstig befrugtning.”

”Tekstanmærkning ad 16.91.03

Finansministeren bemyndiges til at modregne 4,5 mio. kr. i regionernes bloktilskud på sundhedsområdet i 2011 i henhold til Aftale om flere praktikpladser i kommuner og regioner (af 27. november 2009).”

”Tekstanmærkning ad 16.91.11

Uanset bestemmelsen i § 14, stk. 2, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 561 af 19. juni 2009 med senere ændringer, bemyndiges finansministeren til ikke at nedsætte kommunernes statstilskud med de kommunale mindredgifter, som følger af visse gennemførte ændringer i den statslige regulering af kommunerne.”

”Tekstanmærkning ad 16.91.22

Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at refundere kommunernes tilbagebetalinger af uretmæssigt opkrævede ejendomsskatter.

Stk. 2. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om udformningen af refusionsordningen.

Stk. 3. For krav på tilbagebetaling af grundskyld, som støttes på § 1, stk. 4 og 6, i lov om kommunal ejendomsskat, kan disse udbetales, uanset om forældelse måtte være indtrådt efter § 3, stk. 1, og § 30, stk. 1, i lov nr. 522 af 6. juni 2007 om forældelse af fordringer.”

”Tekstanmærkning ad 16.91.60

Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at meddele endelige tilsagn om tilskud fra kvalitetsfonden til sygehusbyggeri omfattet af regeringens foreløbige tilsagn og efterfølgende foretage løbende støtteudbetaling til projekterne i henhold til fastsat finansieringsprofil.

Stk. 2. Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om tilskudsadministration, herunder om vilkår for tilskud, meddelelse af tilsagn om tilskud, ændring af meddelelse af tilskud, bortfald af meddelte tilsagn, udbetaling af tilskud, tilbagebetaling af tilskud og renter, regnskab, revision og rapportering samt tilsyn og kontrol.”

Der søges endvidere tilslutning til, at der på forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2011 optages følgende tekstanmærkninger under § 20:

"Tekstanmærkning ad 20.31.11.85

Undervisningsministeren bemyndiges til at overføre 4,5 mio. kr. til Arbejdsgivernes Elevrefusion i henhold til Aftale om flere praktikpladser i kommuner og regioner (af 27. november 2009)."

Der søges endvidere tilslutning til, at der på forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2011 optages følgende tekstanmærkninger under § 41:

"Tekstanmærkning ad 41.41.04

Finansministeren bemyndiges til i 2011 at udbetale 218,5 mio. kr. inklusive renter fra 1. juni 2007 til udbetaling pr. 24. juni 2011. Beløbene udbetales til Region Nordjylland, Region Midtjylland, Region Syddanmark og Region Sjælland med henblik på videre fordeling til relevante myndigheder."

Vedrørende finansåret 2012

Finansministeriet søger om Finansudvalgets tilslutning til, at der afsættes et statsligt, aktivitetsafhængigt tilskud på 2.669,6 mio. kr. i 2012 til aktivitet på sygehusområdet. På forslag til finanslov for finansåret 2012 optages således følgende:

§ 16.51.72. Pulje til at øge behandlingskapaciteten i Sundhedsvæsenet .....2.669,6 mio. kr.

Endvidere søger Finansministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at statens tilskud til finansiering af sundhedsområdet fastsættes til 81.356,6 mio. kr. i 2012, og at tilskuddet til finansiering af de regionale udviklingsopgaver fastsættes til 2.233,3 mio. kr. På forslag til finanslov for finansåret 2012 optages således følgende:

§ 16.91.03. Statstilskud til regioner ..... 83.589,9 mio. kr.

Endvidere søger Finansministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at statens generelle tilskud til kommuner for finansåret 2012 fastsættes til 77.928,2 mio. kr., hvoraf balancetilskuddet udgør 12.320,5 mio. kr., hvoraf 3.000,0 mio. kr. er betinget. På forslag til finanslov for finansåret 2012 optages således følgende:

§ 16.91.11. Kommunerne ..... 77.928,2 mio. kr.

Endvidere søger Finansministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at statens beskæftigelsestilskud til kommunerne i 2012 fastsættes til 14.078,4 mio. kr. På forslag til finanslov for finansåret 2012 optages således følgende:

§ 16.91.13. Beskæftigelsestilskud til kommuner ..... 14.078,4 mio. kr.

Endvidere søger Finansministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i 2012 ydes et tilskud til kommunerne på 565,3 mio. kr. til kompensation for begrænsning af grundskyldspromillen på produktionsjord. På forslag til finanslov for finansåret 2012 optages således følgende:

§ 16.91.21. Kompensation for begrænsning af grundskyldspromillen på produktionsjord ..... 565,3 mio. kr.

Endvidere søger Finansministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i 2012 ydes et tilskud til kommunerne på 2.000,0 mio. kr. På forslag til finanslov for finansåret 2012 optages således følgende:

§ 16.91.50. Løft af fysiske rammer i kommunerne ..... 2.000,0 mio. kr.

På forslag til finanslov for finansåret 2012 optages følgende tekstanmærkninger under § 7:

"Tekstanmærkning ad 7.12.04.20 (nyoprettet underkonto)
Finansministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for tilskudsadministration, herunder at træffe bestemmelser om ansøgningsform, tidsfrister, vilkår for tilskud, meddelelse af tilsagn om tilskud, ændring af meddelelse af tilskud, bortfald af meddelte tilsagn, udbetaling af tilskud, tilbagebetaling af tilskud og renter, regnskab, revision og rapportering, samt tilsyn og kontrol.
Stk. 2 Udbetalte støttemidler vil kunne kræves tilbagebetalt, såfremt et projekt ikke gennemføres eller kun gennemføres delvist."

På forslag til finanslov for finansåret 2012 optages følgende tekstanmærkninger under § 16:

"Tekstanmærkning ad 16.51.72
Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til i 2012 at afsætte et statsligt, aktivtetsafhængigt tilskud på 2.669,6 mio. kr. til aktivitet på sygehusområdet."

"Tekstanmærkning ad 16.91.03
Til finansiering af regionernes bidrag til Fællesoffentlig digitaliseringsstrategi 2011-2015 bemyndiges finansministeren til at reducere regionernes bloktilskud med 20 mio. kr. i 2012 og 15 mio. kr. årligt i 2013-2015."

"Tekstanmærkning ad 16.91.03
Til finansiering af Samarbejdsprojektet for den decentrale offentlige sektor bemyndiges finansministeren til at overføre 2 mio. kr. af statstilskuddet til sundhedsområdet i 2012 til § 7.11.02.50. Kommunalt-statsligt samarbejdsprojekt."

"Tekstanmærkning ad 16.91.11

Til finansiering af kommunernes bidrag til Fællesoffentlig digitaliseringsstrategi 2011-2015 bemyndiges finansministeren til at reducere kommunernes bloktilskud med 40 mio. kr. i 2012 og 30 mio. kr. årligt i 2013-2015."

"Tekstanmærkning ad 16.91.11

Til finansiering af fælleskommunale it-investeringer bemyndiges finansministeren til at overføre 30 mio. kr. årligt i 2012-2014 af kommunernes bloktilskud til nyoprettet konto § 7.12.04.20. Kommunal medfinansiering af digitaliseringsløsninger (driftsbev.)."

"Tekstanmærkning ad 16.91.11

Til finansiering af Samarbejdsprojektet for den decentrale offentlige sektor bemyndiges finansministeren til at overføre 4 mio. kr. af det kommunale bloktilskud i 2012 til § 7.11.02.50. Kommunalt-statsligt samarbejdsprojekt."

"Tekstanmærkning ad 16.91.11.

Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til i 2012 at forhøje tilskuddet til særligt vanskeligt stillede kommuner med 374,2 mio. kr., jf. § 16 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 561 af 19. juni 2009. Tilskuddet fordeles af indenrigs- og sundhedsministeren. Beløbet finansieres ved en tilsvarende reduktion af det kommunale bloktilskud."

"Tekstanmærkning ad 16.91.11

Finansministeren bemyndiges til at forhøje det kommunale bloktilskud med 55,4 mio. kr. for 2012 som følge af efterregulering af VISO vedrørende 2009 og 2010 og til at forhøje det kommunale bloktilskud for 2013 og frem med 15,7 mio. kr. som følge af aktivitetsbestemt justering af VISO's fremadrettede bevillingsniveau."

"Tekstanmærkning ad 16.91.11

Finansministeren bemyndiges til at forhøje det kommunale bloktilskud med 15,1 mio. kr. for 2012 som følge af tilbageløb fra kommunerne ved afslutning af projekter med støtte fra ansøgningspuljen på § 15.75.38. Bedre og mere fleksibel hjemmehjælp."

"Tekstanmærkning ad 16.91.11

Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til i 2012 at nedsætte efterreguleringen af indkomstskat, tilskud og udligning for de kommuner, der selvbudgetterede for 2009. Nedsættelsen udgør i alt 300 mio. kr. og fordeles på kommunerne i forhold til den enkelte kommunes andel af den samlede efterregulering af indkomstskat, tilskud og udligning for 2009.

Stk. 2. Nedsættelsen efter stk. 1 afregnes som en nedsættelse af efterreguleringen af indkomstskat for 2009. Hvis en kommunes samlede nedsættelse overstiger kommunens efterregulering af indkomstskat, afregnes den resterende del som en nedsættelse af kommunens efterregulering af tilskud og udligning."

”Tekstanmærkning ad 16.91.21

Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til i 2012 at videreføre det særlige tilskud til de kommuner, der lider et provenutab som følge af lov nr. 705 af 25. juni 2010 om nedsættelsen af grundskyldspromillen for ejendomme, der benyttes til landbrug, gartneri, planteskole, frugtplantage eller skovbrug.

Stk. 2. Ved opgørelsen for 2012 af beskatningsniveauet for kommuner, jf. § 26, nr. 2, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, indgår tilskuddet som nævnt i stk. 1.

Stk. 3. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om udformningen af kompensationsordningen.”

”Tekstanmærkning ad 16.91.22

Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at refundere kommunernes tilbagebetalinger af uretmæssigt opkrævede ejendomsskatter.

Stk. 2. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om udformningen af refusionsordningen.

Stk. 3. For krav på tilbagebetaling af grundskyld, som støttes på § 1, stk. 4 og 6, i lov om kommunal ejendomsskat, kan disse udbetales, uanset om forældelse måtte være indtrådt efter § 3, stk. 1, og § 30, stk. 1, i lov nr. 522 af 6. juni 2007 om forældelse af fordringer.”

”Tekstanmærkning ad 16.91.50

Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til i 2012 at fordele en tilskudsramme på 2.000 mio. kr. til kommunerne med henblik på at løfte de fysiske rammer for børn og unge på dagtilbudsområdet, i folkeskolen og vedrørende idrætsfaciliteter målrettet børn og unge samt på ældreområdet.

Stk. 2. Tilskudsrammen fordeles efter den enkelte kommunes andel af det samlede skønnede indbyggertal, der anvendes i forbindelse med udmeldingen af tilskud og udligning til kommunerne.

Stk. 3. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om kommunal medfinansiering, overførsel af uforbrugte midler mellem årene samt deponering af overførte midler.”

”Tekstanmærkning ad 16.91.60

Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at meddele endelige tilsagn om tilskud fra kvalitetsfonden til sygehusbyggeri omfattet af regeringens foreløbige tilsagn og efterfølgende foretage løbende støtteudbetaling til projekterne i henhold til fastsat finansieringsprofil.

Stk. 2. Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om tilskudsadministration, herunder om vilkår for tilskud, meddelelse af tilsagn om tilskud, ændring af meddelelse af tilskud, bortfald af meddelte tilsagn, udbetaling af tilskud, tilbagebetaling af tilskud og renter, regnskab, revision og rapportering samt tilsyn og kontrol.”

"Tekstanmærkning ad 16.91.60

Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om regional medfinansiering af kvalitetsfondsinvesteringer i en moderne sygehusstruktur, herunder om deponering af regionernes egenfinansiering, midler fra kvalitetsfonden og provenu fra låneoptagelse samt overførsel af uforbrugte statslige og regionale midler."

Statsgaranteret udskrivningsgrundlag

Herudover anmodes om tilslutning til, at fremskrivningsprocenten for udskrivningsgrundlaget fra det korrigerede beregningsgrundlag for 2009 til 2012 udgør 10,4.

Loft over stigning i afgiftspligtige grundværdier

Endelig søges om tilslutning til, at det skøn for stigningen i udskrivningsgrundlaget, som indgår i reguleringsprocenten for forhøjelse af den afgiftspligtige grundværdi, fastsættes til 1,3 pct. Reguleringsprocenten udgør herefter 4,3.

København, den 15. juni 2011

CLAUS HJORT FREDERIKSEN

/ Søren Hartmann Hede

Regulering af de generelle tilskud til kommunerne

Mio. kr.	Korrigeret pulje 2011 (11-pl)	Foreløbig pulje 2012 (12-pl)	BO 2013 (12-pl)	BO 2014 (12-pl)
I. Overført tilskudspulje				
Kommuneaftalen 2010 vedr. 2011, overført tilskudspulje, jf. akt 163 af 24. juni 2010	71.370,1	54.415,3	54.239,1	54.239,1
Pris- og lønregulering, 2011-2012	-	1.306,0	1.301,7	1.301,7
Fremrykket regulering, jf. lov nr. 1602 af 22. december 2010 om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om aktiv socialpolitik og lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner (Virksomhedsrettet aktivering, ændring af refusions-systemet m.v.)	3.955,5	-	-	-
- Heraf vedrørende budgetgaranti	3.226,8	-	-	-
I alt	75.325,6	55.721,3	55.540,8	55.540,8
II. Budgetgaranti				
Foreløbig regulering	-	7.828,4	-	-
Efterregulering	-	176,3	-	-
Permanent regulering	-	1.663,7	1.663,7	1.663,7
I alt	-	9.668,4	1.663,7	1.663,7
III. Lov- og cirkulæreprogram				
Økonomi- og Erhvervsministeriet				
Lov nr. 492 af 12. maj 2010 om håndhævelse af udbudsreglerne m.v.	3,0	2,0	2,0	2,0
I alt	3,0	2,0	2,0	2,0
Justitsministeriet				
Lov nr. 479 af 23. maj 2011 om ændring af færdselsloven og lov om ungdomsskoler	-	-	-1,0	-0,7

(Knallertkørekort og sanktioner ved ulovlig kørsel på knallert m.v.) ¹⁾				
Lov om ændring af lov om pas til danske statsborgere m.v. og udlændingeloven (Fingeraftryk i pas m.v.)	2,8	4,1	2,4	2,4
Etablering af ungesamråd	4,0	5,4	5,4	5,4
I alt	6,8	9,5	6,8	7,1
Socialministeriet				
Lov nr. 446 af 9. juni 2008 om ændring af lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. og lov om social service (Højere supplerende pensionsydelse, udvidelse af personkredsen for invaliditetsydelse og afskaffelse af servicebetaling for ophold i botilbud m.v.) ¹⁾	-	-	-	-5,7
Lov nr. 318 af 28. april 2009 Lov om ændring af lov om social service (Kontinuitet i anbringelsen m.v.) ¹⁾	-	-	-	6,3
Lov nr. 494 af 12. juni 2009 Lov om ændring af adoptionsloven og forskellige andre love (Adoption uden samtykke, stedbarnsadoption af registreret partners barn fra fødslen m.v.) ¹⁾	-	-	-	-8,6
Lov nr. 551 af 26. maj 2010 Lov om ændring af lov om social service og lov om retspleje (Styrkelse af indsatsen overfor kriminalitetstruede børn og unge)	-	-	-	-0,4
Lov nr. 628 af 11. juni 2010 om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed, og administration på det sociale område og forældreansvarsloven (Barnets Reform) ¹⁾	-	-	-	5,1
Bekendtgørelse nr. 1413 af 9. december 2009 om sideaktiviteter i almene boligorganisationer og bekendtgørelserne nr. 1303, 1306 og 1307 af 15. december 2009 om hhv. drift, vedligeholdelse og istandsættelse og udlejning af almene boliger mv.	-	-	-	-1,0
Lov nr. 201 af 13. marts 2011 om ændring af lov om social service og lov om almene boliger m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. (Rammeaftaler m.v.)	19,3	19,8	19,8	19,8
Lov nr. 1613 af 22. december 2010 om ændring af lov om social service. (Loft over ydelsen for tabt arbejdsfortjeneste) ¹⁾	-17,3	-48,8	-70,7	-84,5
L 186 vedtaget den 30. maj 2011 om ændring af lov om almene boliger m.v. (Salg af almene boliger, etablering af dagligvarebutikker i tilknytning til ældreboliger m.v.).	-0,2	-0,4	-0,4	-0,4
Bekendtgørelse nr. 1093 af 21. september 2010 om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet	1,4	0,9	0,9	0,9
Bekendtgørelse nr. 1581 af 16. december	0,1	0,1	0,1	0,1

2010 om forretningsorden for børn og ungeudvalgene				
Bekendtgørelse nr. 483 af 19. maj 2011 om aflønning og befodringsudgifter m.v. i beskyttet beskæftigelse, særligt tilrettelagte beskæftigelsesforløb og aktivitets- og samværstilbud	3,0	5,4	5,4	5,4
L 166 vedtaget den 24. maj 2011 om ændring af lov om social service (regulering af besøgsrestriktioner i boligformer med tilknyttet personale og fællesboligarealer og tilsynspolitik for personlig og praktisk hjælp m.v. i hjemmeplejen)	1,6	0,3	0,3	0,3
Lov nr. 275 af 5. april 2011 om ændring af dagtilbudsloven, lov om en børne- og ungeydelse og lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Obligatorisk dagtilbud til tosprogede børn omkring 3 år og standsning af børneydelsen ved forældres manglende overholdelse af sprogvurderings- og sprogstimuleringspligten m.v.)	6,9	20,2	32,8	38,3
Lov nr. 1614 af 22. december 2010 om ændring af lov om social service (nedsættelse af tilskuddet til høreapparater)	-55,9	-65,7	-74,5	-74,5
Overflytning af midler til statsforvaltningerne i overensstemmelse med varetagelsen af opgaven med at udpege de pædagogiske psykologiske sakkyndige i kommunernes Børn- og Ungeudvalg, jf. § 19 i Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
I alt	-42,8	-69,9	-88,0	-100,6
Indenrigs- og Sundhedsministeriet				
Bekendtgørelse nr. 1299 af 15. december 2008 om økonomiske rammer for frit valg til private specialsygehuse m.v.	1,1	1,3	1,3	1,3
Lov nr. 706 af 25. juni 2010 om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, sundhedsloven og forskellige andre love (Et nyt patientklagesystem, mulighed for at klage over sundhedsvæsenets sundhedsfaglige virksomhed, forenkling af regler om tilsynsforanstaltninger m.v.)	1,4	1,4	1,4	1,4
Flere opsøgende og udgående teams i psykiatrien	-	-	-	6,9
Lov nr. 1546 af 21. december 2010 om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v. samt sundhedsloven (Egenbetaling for behandling med kunstig befrugtning, refertilisation og sterilisation i det offentlige sundhedsvæsen og justering af regler om vurdering af forældregæthed ved behandling med kunstig befrugtning m.v.)	-66,1	0,5	0,5	0,5

Kvalitetssikring af den lægefaglige stofmisbrugsbehandling	3,1	3,2	3,2	3,2
Ændring af bekendtgørelse om driftoverskomster mellem regionsråd og selvejende hospicer ¹⁾	2,4	-	-	-
I alt	-58,1	6,4	6,4	13,3
Beskæftigelsesministeriet				
Lov nr. 285 af 25. april 2001 om ændring af lov om social pension og andre love (Førtidspensionsreform) ¹⁾	-	-	-	-25,9
Lov nr. 286 af 15. april 2009 om ændring af lov om leje af almene boliger, lov om leje og forskellige andre love (Initiativer for at forhindre udsættelser af lejere som følge af manglende betaling af husleje m.v.)	-	-	-	0,2
Lov nr. 703 af 25. juni 2010 om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Nedsættelse af dagpengeperioden)	-	-2,5	-13,8	-16,6
Lov nr. 912 af 13. juli 2010 om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Harmonisering af beskæftigelseskravet)	-	-0,2	-0,2	-0,4
Lov nr. 1539 af 21. december 2010 om ændring af lov om sygedagpenge (Ændring af beskæftigelseskravet, afskaffelse af ret til sygedagpenge på søgnehelldage m.v.)	-	-50,3	-147,5	-147,5
Lov nr. 1596 af 22. december 2010 om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats (Sanktion for manglende deltagelse i læse- og skrivetest for kontant- og starthjælpsmodtagere over 30 år, ophævelse af flaskehalsbevillingen m.v.)	10,2	10,4	10,4	10,4
Lov nr. 1593 af 21. december 2010 om en 2-årig forsøgsordning om jobpræmie til enlige forsørgere	0,5	0,4	-	-
Bekendtgørelse nr. 1516 af 16. december 2010 om ændring af byggepladsbekendtgørelsen som følge af supplerende åbningsskrivelse	2,5	2,6	2,6	2,6
Lov nr. 461 af 18. maj 2011 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om individuel boligstøtte og lov om social service	-0,3	-0,4	-0,3	-0,3
Lov nr. 1602 af 22. december 2010 om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om aktiv socialpolitik og lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner (Virksomhedsrettet aktivering, ændring af refusionssystemet m.v.)	30,0	-33,5	-33,5	-33,5
Lov nr. 1600 af 22. december 2010 om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (Prisloft på 6 ugers selvvalgt uddannelse)	1,0	-	-	-
L 187 om ændring af lov om aktiv socialpoli-	0,2	0,4	0,4	0,4

tik, lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., integrationsloven og forskellige andre love (Skærpet kontrol med udbetaling af offentlige forsørgelsesydelse, sanktioner for uberegtiget modtagelse af ydelser under ophold i udlandet m.v.)				
Lov nr. 1599 af 22. december 2010 om ændring af lov om sygedagpenge (Udvidelse af arbejdsgiverperioden)	-	-67,3	-67,3	-67,3
Lov nr. 1598 af 22. december 2010 om ændring af lov om sygedagpenge (Ændring af refusionssatser)	4,0	765,5	753,6	752,6
Lov nr. 320 af 15. april 2011 om ændring af ferieloven, lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Kontrol af arbejdsgiverens indbetaling af uhævede feriepenge, videregivelse af oplysninger fra Feriekonto, afholdelse af ferie i en fritstillingsperiode, forældelsesregler m.v.)	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Lov nr. 279 af 6. april 2011 om ændring af lov om sygedagpenge (Større fleksibilitet i opfølgning og indsats over for sygedagpengemodtagere)	-4,9	-7,6	-7,6	-7,6
I alt	43,1	617,4	496,7	467,0
Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration				
Bekendtgørelse nr. 831 af 24/06/2010 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.	0,8	1,0	1,0	1,0
I alt	0,8	1,0	1,0	1,0
Undervisningsministeriet				
Ændring af tilskudsberegning for de frie grundskoler og det kommunale bidrag til staten	-5,8	-12,9	17,7	8,1
Overførsel af ulovbestemte tilskud	0,1	0,1	0,1	0,1
Lov om ændring af folkeoplysningsloven (Demokratiforståelse og aktivt medborgerskab, kommunal folkeoplysningspolitik, øget brugerinddragelse m.v.), jf. Lovforslag 207 af 29. april 2011 som vedtaget den 1. juni 2011.	5,7	7,1	7,1	7,1
I alt	-	-5,7	24,9	15,3
Miljøministeriet				
Bekendtgørelse nr. 1019 af 25/10/2009 ændring af bekendtgørelse om jordvarmeanlæg	-0,7	-0,6	-0,6	-0,6
Lov nr. 122 af 23/02/2011 om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	0,3	0,3	0,3	0,3
Bekendtgørelse nr. 259 af 23/03/2010 om	-1,1	-0,6	-0,6	-0,6

ændring af bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines				
Bekendtgørelse nr. 51 af 12/01/2011 om ændring af bekendtgørelse om kortlægning af ekstern støj og udarbejdelse af støjhandlingsplaner	0,8	0,6	0,6	0,6
Vejledning nr. 9628 af 12. november 2010 om udarbejdelse af badevandsprofiler	10,6	-	1,6	1,6
Bekendtgørelse nr. 1510 af 15. december 2010 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning.	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Bekendtgørelse nr. 114 af 11/02/2011 om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.	0,2	0,2	0,2	0,2
Bekendtgørelse nr. 1217 af 11. december 2008 om batterier og akkumulatører og ud-tjente batterier og akkumulatører ¹⁾	-	10,2	10,2	-
Bekendtgørelse nr 458 af 28. april 2010 om svømmebadsanlæg mv. og disses kvalitet	0,8	-	-	-
KL/MIM-aftale af 16. juni 2010 om planlægning af biogasanlæg *)	4,5	-	-	-
Kommunal planlægning for vådområdeindsats, opsøgende og faciliterende indsats	8,8	-	-	-
I alt	24,1	10,0	11,6	1,4
Transportministeriet				
Lov nr. 379 af 2. maj 2011 om ændring af lov om offentlige veje og lov om private fællesveje (Valgplakater på vejareal)	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Lov nr. 1536 af 21. december 2010 - Postlov	2,5	0,5	0,5	0,5
Lov nr. 1537 af 21. december 2010 om private fællesveje	30,0	30,7	30,7	30,7
I alt	31,3	30,0	30,0	30,0
Klima- og energiministeriet				
Bekendtgørelse nr. 61 af 27. januar 2011 om energimærkning af bygninger	-4,5	-5,0	-5,0	-5,0
I alt	-4,5	-5,0	-5,0	-5,0
I alt, lov- og cirkulæreprogram	3,7	595,7	486,4	431,5
V. Andre reguleringer				
Balancetilskud	-	12.320,5	-	-
Forhøjelse af tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner	-	-374,2	-	-

VISO	-	55,4	15,7	15,7
Tilbageførsel af uforbrugte midler fra § 15.75.38. Bedre og mere fleksibel hjemmehjælp	-	15,1	-	-
Samarbejdsprojektet for den decentrale offentlige sektor	-	-4,0	-	-
Kommunal finansiering af digitaliseringsstrategien. ¹⁾	-	-40,0	-30,0	-30,0
Pulje til fælleskommunale IT-investeringer ¹⁾	-	-30,0	-30,0	-30,0
Kommunal medfinansiering af Den digitale dokumentboks og NemSMS ¹⁾	-	-	-	1,3
I alt, andre reguleringer	-	11.942,8	-44,3	-43,0
Total	75.329,3	77.928,2	57.646,6	57.593,0

*) Kompensationsbeløbet efterreguleres i henhold til parternes skriftlige aftale.

1) Permanent udgiftsniveau nås efter BO-periodens udløb. Punktet medtages på følgende års aktstykker.

Regulering af kommunernes beskæftigelsestilskud

Mio. kr.	Endeligt tilskud 2010 (10-pl)	Forelø- bigt til- skud 2011 (11-pl)	Forelø- bigt til- skud 2012 (12-pl)	BO 2013 (12-pl) ¹⁾	BO 2014 (12-pl) ¹⁾
Foreløbigt beskæftigelsestilskud, jf. akt 163 af 24. juni 2010	8.546,9	11.014,5	-	-	-
Reguleret beskæftigelsestilskud, jf. lov nr. 1602 af 22. december 2010 om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om aktiv socialpolitik og lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner (Virksomhedsrettet aktivering, ændring af refusionssystemet m.v.)					
I. Grundtilskud	-	5.875,6	-	-	-
II. Grundtilskud reguleret for lov- og regelændringer	-	8.441,1	-	-	-
III. Merudgiftsbehov	-	7.085,1	-	-	-
IV. Beskæftigelsestilskud	-	15.526,2	-	-	-
Fastsættelse af beskæftigelsestilskud, juni 2011					
I. Grundtilskud	4.730,8	5.875,6	7.597,7	-	-
II. Grundtilskud reguleret for lov- og regelændringer	4.730,8	8.441,1	13.835,7	-	-
III. Merudgiftsbehov	2.615,3	5.032,1	242,7	-	-
IV. Beskæftigelsestilskud	7.346,1	13.473,2	14.078,4	13.724,1	13.597,5

1) Skønnene for beskæftigelsestilskuddet i budgetoverslagsårene er baseret på de statslige forudsætninger, der ligger til grund for udarbejdelsen af finanslovsforslaget for 2012.

Anm.: Afrunding kan medføre, at tallene ikke summer til totalen.

Regulering af statstilskud til regioner til sundhedsområdet

Mio. kr.	Korrigeret pulje 2011 (11-pl)	Foreløbig pulje 2012 (12-pl)	BO 2013 (12-pl)	BO 2014 (12-pl)
I. Overført tilskudspulje				
Permanent tilskud, jf. akt 163 af 24. juni 2010	79.529,9	79.677,0	79.678,4	79.678,4
Pris- og lønregulering, 2011-2012	-	1.434,2	1.434,2	1.434,2
I alt	79.529,9	81.111,2	81.112,6	81.112,6
II. Lov- og cirkulæreprogram				
Økonomi- og Erhvervsministeriet				
Lov nr. 492 af 12. maj 2010 om håndhævelse af udbudsreglerne m.v.	0,6	0,4	0,4	0,4
I alt	0,6	0,4	0,4	0,4
Socialministeriet				
Lov nr. 1614 af 22. december 2010 om ændring af lov om social service (nedsættelse af tilskuddet til høreapparater)	15,4	15,7	15,7	15,7
Lov nr. 201 af 13. marts 2011 om ændring af lov om social service og lov om almene boliger m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. (Rammeaftaler m.v.)	-21,1	-21,5	-21,5	-21,5
I alt	-5,7	-5,8	-5,8	-5,8
Indenrigs- og Sundhedsministeriet				
Bekendtgørelse nr. 1299 af 15. december 2008 om økonomiske rammer for frit valg til private specialsygehuse m.v.	8,3	25,8	25,8	25,8
Udligning vedr. behandling af bløderpatienter	-	-70,6	-	-

<p>Lov nr. 535 af 8. juni 2006 om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v. (Omfanget af behandling på de regionale sygehuse, ligestilling af kvinders adgang til kunstig befrugtning uanset civilstand og seksuel orientering, vurdering af forældreuegnethed, lempelse af ægdonationsreglerne og forlængelse af opbevaringstiden for nedfrosne æg)</p>	12,7	-	-	-
<p>Efterregulering af EF-forordning 1408/71 om social sikring af vandrede arbejdstagere m.fl. (Indførelse af EU-sygesikringsbevis i Danmark)</p>	-14,7	-5,0	-5,0	-5,0
<p>Lov nr. 706 af 25. juni 2010 om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, sundhedsloven og forskellige andre love (Et nyt patientklagesystem, mulighed for at klage over sundhedsvæsenets sundhedsfaglige virksomhed, forenkling af regler om tilsynsforanstaltninger m.v.)</p>	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
<p>Styrket indsats overfor selvmordstruede, herunder overfor personer, der har forsøgt selvmord</p>	-	-	-	11,2
<p>Flere opsøgende og udgående teams i psykiatrien</p>	-	-	-	65,1
<p>Let tilgængelighed til akutte psykiatriske tilbud</p>	-	-	-	18,5
<p>Lov nr. 1546 af 21. december 2010 om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v. samt sundhedsloven (Egenbetaling for behandling med kunstig befrugtning, reftertilisation og sterilisation i det offentlige sundhedsvæsen og justering af regler om vurdering af forældreegnet ved behandling med kunstig befrugtning m.v.)</p>	-137,9	-212,5	-212,5	-212,5
<p>Bekendtgørelse nr. 446 af 12. maj 2011 om tolkebestand efter sundhedsloven</p>	-1,2	-0,5	-0,5	-0,5
<p>Satspuljemidler til videreførelse af initiativer i psykiatrien igangsat med satspuljeaftalen 2007-2010 (opsøgende og udgående virksomhed i psykiatrien, retspsykiatri og ikke-psykotiske lidelser)</p>	84,8	86,3	86,3	86,3
<p>Veteranpolitikens initiativ om PTSD-behandling af veteraner</p>	5,0	5,1	5,1	5,1
I alt	-43,9	-172,3	-101,7	-6,9

Beskæftigelsesministeriet				
Lov nr. 1539 af 21. december 2010 om ændring af lov om sygedagpenge (Ændring af beskæftigelseskravet, afskaffelse af ret til sygedagpenge på søgnehelldage m.v.)	-	9,9	29,9	29,9
Bekendtgørelse nr. 1516 af 16. december 2010 om ændring af byggepladsbekendtgørelsen som følge af supplerende åbningsskrivelse	1,3	1,3	1,3	1,3
Lov nr. 320 af 15. april 2011 om ændring af ferieloven, lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Kontrol af arbejdsgiverens indbetaling af uhævede feriepenge, videregivelse af oplysninger fra Feriekonto, afholdelse af ferie i en fritstillingsperiode, forældelsesregler m.v.)	0,4	0,4	0,4	0,4
I alt	1,7	11,6	31,6	31,6
Undervisningsministeriet				
Klinisk diætetik	0,3	0,2	0,2	0,2
I alt	0,3	0,2	0,2	0,2
Klima- og Energiministeriet				
Bekendtgørelse nr. 61 af 27. januar 2011 om energimærkning af bygninger	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
I alt	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
I alt, lov- og cirkulæreprogram	-47,6	-166,5	-75,9	18,9
III. Andre reguleringer				
Opjustering af generelt statstilskud af hensyn til en balanceret udvikling af den regionale økonomi	-	433,9	433,9	433,9
Regulering vedr. manglende opfyldelse af praktikpladsaftale	-4,5	-	-	-
Regional finansiering af digitaliseringsstrategien.	-	-20,0	-15,0	-15,0
Regional medfinansiering af Den digitale dokumentboks og NemSMS ¹⁾	-	-	-	1,3
Medicingaranti 2010, endelig	139,0	-	-	-
Medicingaranti 2011, foreløbig (korrigeret sfa. lov nr. 1546 af 21. december 2010 om ændring af lov om kunstig befrugtning)	-220,3	-	-	-
Samarbejdsprojektet for den decentraliserede offentlige sektor	-	-2,0	-	-

I alt, andre reguleringer	-85,8	411,9	418,9	420,2
Total	79.396,5	81.356,6	81.455,6	81.551,7

*) Kompensationsbeløbet efterreguleres i henhold til parternes skriftlige aftale.

1) Permanent udgiftsniveau nås efter BO-periodens udløb. Punktet medtages på følgende års aktstykker.

Regulering af statstilskud til regioner til udviklingsopgaver

Mio. kr.	Korrigeret pulje 2011 (11-pl)	Foreløbig pulje 2012 (12-pl)	BO 2013 (12-pl)	BO 2014 (12-pl)
I. Overført tilskudspulje				
Permanent tilskud, jf. akt 163 af 24. juni 2010	2.179,2	2.178,9	2.178,9	2.178,9
Pris- og lønregulering, 2011-2012	-	39,2	39,2	39,2
I alt	2.179,2	2.218,1	2.218,1	2.218,1
II. Andre reguleringer				
Opjustering af generelt statstilskud af hensyn til en balanceret udvikling i den regionale økonomi	-	15,2	15,2	15,2
I alt	-	15,2	15,2	15,2
Total	2.179,2	2.233,3	2.233,3	2.233,3

*) Kompensationsbeløbet efterreguleres i henhold til parternes skriftlige aftale.

1) Permanent udgiftsniveau nås efter BO-periodens udløb. Punktet medtages på følgende års aktstykker.

Gennemførte ændringer i den statslige regulering, hvor der søges om hjemmel til, at DUT-princippet kan fraviges i kommunernes favør

---

Miljøministeriet

- Forenklinger af regler om indberetning af miljøtilsyn og miljøgodkendelser mv. jf. bekendtgørelse nr. 99 af 11. februar 2011 om beretninger om miljøtilsyn og miljøgodkendelser m.v.
- Øget grænse for forsikringsdækning af forurening fra villaolietanke, jf. aftale af 8. november 2010 indgået mellem Miljøministeren og oliebranchen. Aftalen er gældende fra 1. november 2010 og vil i forbindelse med næste lovændring blive indarbejdet i lov om forurennet jord.

Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration

- Forenkling af indberetninger, jf. Integrationsministeriets ændring af krav om indberetning af kursisters medbragte uddannelse fra udbydere af danskuddannelse af 29. april 2010.

Socialministeriet

- Forenklinger af reglerne om anvendelsen af funktionsevnetest mv., jf. bekendtgørelse nr. 764 af 24. juni 2010 om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse og bekendtgørelse nr. 765 af 24. juni 2010 om metode for god sagsbehandling ved vurdering af nedsat funktionsevne som grundlag for tildeling af handicapkompenserende ydelser efter servicelovens bestemmelser.
- Forbedring og forenkling af reglerne for støtte til køb af handicapbiler, jf. lov nr. 549 af 26. maj 2010 om ændring af lov om social service.
- Forenkling af reglerne om kommunale redegørelser for brug af rammeaftalerne på det sociale område og det almene ældreboligområde, jf. lov nr. 201 af 13. marts 2011 om social service, lov om almene boliger m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Transportministeriet

- Ophævelse af formkrav vedr. annoncering i henhold til vintervedligeholdelses- og vejbidragsloven, jf. lov nr. 1537 af 21. december 2011 om private fællesveje.

Undervisningsministeriet

- Enklere opfølgning på fravær, jf. bekendtgørelse nr. 773 af 25. juni 2010 om ændring af bekendtgørelse om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen.

www.fm.dk